

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

 WARSZAWA.

№ 19.

 1 października 1922.

T R E Ś Ć :

ROZPORZĄDZENIA:

	<i>Str.</i>
46. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 września 1922 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie warszawskim w okręgu sądu okręgowego w Warszawie	330

OKÓLNIKI:

Okólnik № 595/G. S./22 w przedmiocie wprowadzenia znaczków sądowych	331
Okólnik № 598/II. O. P./22 w sprawie legitymacji kolejowych dla funkcjonarjuszów nieetatowych	335
Okólnik № 600/II. O. P./22 w sprawie urlopów dla sędziów i urzędników ubiegających się o mandaty	335
Okólnik № 601/Red./22 w przedmiocie nadsyłania obwieszczeń publicznych, ogłaszanych w Dodatku do Dz. Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości	336
Okólnik № 602/G. S./22 w sprawie otwarcia urzędów w kasach skarbowych rachunków bieżących oraz zwinięcia rachunków w P. K. K. P.	337
Okólnik № 603/G. S./22 w sprawie zapomóg na wpisy szkolne za dzieci funkcjonarjuszów państwowych, uczęszczające do szkół prywatnych	338
Okólnik № 604/II. O. D./22 w przedmiocie przyznania i wypłacania dodatku za usługę lat niektórym funkcjonarjuszom kontraktowym wymiaru sprawiedliwości na obszarze b. zaboru austriackiego	340

Okólnik № 605/I. P. K./22 w sprawie wykonania polsko-niemieckiego układu w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości na górnośląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Katowicach dnia 12 kwietnia 1922 r.	340
Okólnik № 606/I. P. K./22 w sprawie wykonania podpisanej w Warszawie dnia 24 października 1921 r. umowy zawartej między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem celem wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dnia 9 listopada 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1922 r. № 16, poz. 139), a mianowicie w sprawie wykonania tej umowy Działu II części drugiej, w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości.	355

PISMA OKÓLNE:

Pismo okólne № 353/G. S./22 w sprawie zaliczek dla funkcjonariuszów państwowych	358
Pismo okólne № 356/G. S./22 w przedmiocie wprowadzenia znaczków sądowych.	359
Pismo okólne № 361/G. S./22 w sprawie przesyłania wykazów posiadanych kruszców	362

ZAWIADOMIENIA:

Wykaz nieobsadzonych etatów w dniu 1 października 1922 r. na obszarze b. Kongresówki oraz Ziemi Wschodnich	364
Wykaz nieobsadzonych etatów w okręgu sądu apelacyjnego w Poznaniu	365
Wykaz nieobsadzonych etatów w okręgu sądu apelacyjnego w Toruniu	365

RUCH SŁUŻBOWY 366

ADWOKATURA:

a) W Okręgu Izby Adwokackiej w Poznaniu	368
b) W Okręgu Izby Adwokackiej w Samborze	368
c) W Okręgu Izby Adwokackiej w Przemyśle	368

46.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 września 1922 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie warszawskim w okręgu sądu okręgowego w Warszawie.

Na zasadzie art. 3 dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. Pr. № 14 poz. 170), zarządza się w okręgu sądu okręgowego w Warszawie co następuje:

§ 1. Wylacza się z właściwości terytorjalnej sądu pokoju w Jabłonie miasto Nowy Dwór oraz gminę Górę i włącza się je do właściwości terytorjalnej sądu pokoju w Zakroczymiu.

§ 2. Przenosi się siedzibę sądu pokoju w Zakroczymiu do Nowego Dworu; nadaje się sądowi temu nazwę: „Sąd pokoju w Nowym Dworze”.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 listopada 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

OKOLNIK № 595/G. S./22

w przedmiocie

wprowadzenia znaczków sądowych.

Do Pana Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i do Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

W myśl rozporządzenia z dnia 6 kwietnia r. b. (Dz. Ust. R. P. № 46 poz. 406) z dniem 1 października r. b. wprowadzone zostaje w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie uiszczanie opłat sądowych w znaczkach sądowych, które są już wydrukowane i w dniach najbliższych będą rozesłane przez Główny Urząd Kasowy Kasom Skarbowym, znajdującym się w siedzibie sądów apelacyjnych i okręgowych.

Celem unormowania obrotu i kontroli tych znaczków wydałem tymczasową instrukcję, którą Panowie Prezesi Sądów otrzymają, jednocześnie z niniejszym okólnikiem, dla ścisłego stosowania i wydania właściwych zarządzeń podległym sądom pokoju i urzędom sądowym. Zarazem proszę o zastosowanie wszelkich środków, zmierzających ku temu, by zarówno znaczki sądowe jak i niezbędne wskazówki i instrukcje były na czas dostarczone wszystkim podwładnym sądom pokoju i urzędom sądowym, tak aby prowadzenie uiszczania opłat sądowych za pomocą znaczków z dniem 1 października r. b. nie uległo najmniejszej zwłoce.

Załączona instrukcja nosi charakter tymczasowy a to w celu zabezpieczenia możliwości uwzględnienia tych uwag i spostrzeżeń, jakieby się mogły następczą przy jej wykonywaniu, zechcą zatem Panowie Prezesi opinie swoje w tym względzie mi komunikować.

Do instrukcji dołącza się wzór księgi kontroli oraz wzór wykazu obrotu znaczków sądowych. Druki te na okres od 1 października do 31 grudnia nie będą zamawiane, należy zatem na pierwsze trzy miesiące przygotować potrzebne formularze za pomocą ręcznego linjowania.

Z chwilą wprowadzenia znaczków sądowych czynności istniejących przy sądach kas poborowych ulegną znacznemu zmniejszeniu, ze względu jednak, że niektóre opłaty sądowe w dalszym ciągu wpływać mają gotówką, kasy te na razie nie będą zwinięte i mają funkcjonować nadal aż do dalszego zarządzenia, przyczem przy ich prowadzeniu należy się kierować pismem okólnem № 283/G. S./22.

Uzupełniając § 7 instrukcji, zaznaczam, że sumy uzyskane ze sprzedaży znaczków sądowych, nie wyłączając opłat od wezwań (doreczeń) zapisywać należy w r. 1922 na § 10 poz. 1 dz. II (dochody sądowe), poczynając zaś od 1/1 1923 r. na § 9 poz. 1 dz. II.

Blankiety nadawcze Pocz. Kasy Oszczędności, za pomocą których gotówka ma być wpłacona do P. K. O. na rachunek właściwej Kasy Skarbowej, mogą być nabyte w każdym urzędzie pocztowym. Blankiety te powinny być należycie wypełnione, przyczem wskazywać należy właściwą kasę skarbową i numer jej konta czekowego. Koszty nabycia blankietów obciążają kredyt § 4 poz. 3 (druki).

Warszawa, dnia 7 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

Załącznik do okólnika
№ 595/G. S./22.

TYMCZASOWA INSTRUKCJA

w przedmiocie obrotu i kontroli znaczków sądowych.

Celem wykonania rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 1922 r. Dz. Ust. № 46 poz. 406 zarządzam w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli co następuje:

§ 1.

Znaczki sądowe przygotowują na zamówienie Ministerstwa Sprawiedliwości Państwowe Zakłady Graficzne i dostarczają cały nakład tych znaczków Biuru Znaków Wartościowych przy Ministerstwie Skarbu.

§ 2.

Wydatki, połączone z przygotowaniem znaczków sądowych przez Państwowe Zakłady Graficzne jako też z rozsyłaniem ich Kasom Skarbowym przez Biuro Znaków Wartościowych, obciążają budżet Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 3.

Ministerstwo Sprawiedliwości zawiadamia Główny Urząd Kasowy Ministerstwa Skarbu o ilościach znaczków sądowych każdego rodzaju, w które winny być zaopatrzone właściwe kasy skarbowe do dyspozycji Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych i okręgowych. Zgodnie z tem Biuro Znaków Wartościowych przesyła kasom skarbowym ilości znaczków, wskazane przez Ministerstwo Sprawiedliwości, pozostawiając resztę w swoim skarbcu w celu stopniowego zasilania tychże kas.

§ 4.

Każdy z sądów, wymienionych w poprzednim paragrafie ma prawo podnieść jednorazowo czwartą część przeznaczoną dla niego ilość znaczków sądowych każdego rodzaju, jako zaliczkę stałą.

§ 5.

Sądy okręgowe zatrzymują część znaczków na własne potrzeby oraz zaopatrują w potrzebną ilość znaczków podwładne im sądy pokoju i urzędy sądowe (pisarzy hipotecznych i komorników). Sądy pokoju i urzędy sądowe nie mają prawa zaopatrywać się w znaczki sądowe bezpośrednio w kasach skarbowych.

§ 6.

Wysokość udzielanych sądom pokoju i urzędów sądowym zaliczek w znaczkach sądowych pozostawiona jest do uznania prezesa sądu okręgo-

wego, który może je uzupełniać niezależnie od wysokości wpłaconej gotówki. Prezes sądu okręgowego obowiązany jest czuwać pod osobistą odpowiedzialnością, by w żadnym z podwładnych mu sądów i urzędów sądowych nie zabrakło znaczków; powinien zatem zaopatrywać w odpowiednio większą ilość znaczków przedewszystkiem te sądy i urzędy, z którymi komunikacja jest utrudniona. Ponadto prezes obowiązany jest troszczyć się by norma przyznanej mu zaliczki odpowiadała istotnym potrzebom okręgu; o ileby zatem przyznana norma była niewystarczająca powinien zawczasu wyjednać jej zwiększenie.

§ 7.

W miarę rozsprzedaży znaczków sądy i urzędy sądowe wpłacają otrzymaną gotówkę wyłącznie tylko do P. K. O. na rachunek właściwej kasy skarbowej w terminach, wskazanych w § 9 przyczem dla sądów pokoju i urzędów sądowych właściwą jest kasa, położona w siedzibie sądu okręgowego. Dowody odbioru (potwierdzenie dla wpłacającego) P. K. O. sądy pokoju i urzędy sądowe obowiązane są przedstawić sądowi okręgowemu w terminie, wskazanym w § 11. Na dowodach złożenia P. K. O. należy w miejscu przeznaczonym dla korespondencji zaznaczyć, że kwota przekazana pochodzi ze sprzedaży znaczków sądowych za dany okres czasu i wskazać odnośny dział, paragraf i pozycję budżetu dochodowego Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 8.

Wzamian za przedstawione kasie skarbowej dowody odbioru P. K. O. sądy, wymienione w § 3, mają prawo otrzymać z kasy skarbowej dalsze ilości znaczków sądowych na sumę, na jaką opiekują wszystkie przedstawione dowody razem wzięte.

§ 9.

Otrzymałą ze sprzedaży znaczków gotówkę sądy wpłacają w sposób, wskazany w § 7, w terminach stałych, a mianowicie: wpływy za pierwszą połowę miesiąca najdalej do dnia 20 włącznie danego miesiąca, zaś za drugą połowę najpóźniej do dnia 5 włącznie następnego miesiąca.

O ile suma uzyskana ze sprzedaży znaczków przekroczy przed terminem wpłaty w sądach Najwyższym, apelacyjnych i okręgowych sumę 1.000.000 mk., a w sądach pokoju 100.000 mk., wpłata nagromadzonej gotówki winna nastąpić niezwłocznie.

Urzędy sądowe przelewają gotówkę, uzyskaną ze sprzedaży znaczków, w sposób powyżej wskazany cztery razy na miesiąc, a mianowicie:

- 1) za czas od 1 do 7 danego miesiąca między 8 a 10 włącznie;
- 2) za czas od 8 do 14 danego miesiąca między 15 a 17 włącznie;
- 3) za czas od 15 do 22 danego miesiąca między 22 a 24 włącznie;
- 4) za czas od 23 do końca miesiąca między 1 a 3 włącznie następnego miesiąca.

§ 10.

Dla ewidencji przychodu, rozchodu i pozostałości znaczków sądowych wszystkie sądy i urzędy sądowe prowadzą księgę kontroli znaczków sądowych (wzór № 1). W księdze tej zapisuje się po lewej stronie datę otrzymania znaczków, urząd od którego otrzymano, ilość znaczków każdego rodzaju osobna oraz ich łączną wartość.

Po prawej stronie uwidacznia się codziennie ogólną ilość znaczków każdego rodzaju sprzedanych oraz ogólną ich wartość, jak również pozostałość zapasu znaczków każdego rodzaju i łączną ich wartość. Po tej stronie księgi zaznacza się sumy, przelewane do kasy skarbowej za pośrednictwem P. K. O. oraz daty tegoż przelewu.

§ 11.

Na podstawie księgi kontroli znaczków (wzór № 1) sądy pokoju, pisarze hipoteczni i komornicy przesyłają co miesiąc sądom okręgowym wykazy miesięczne, sporządzone według wzoru № 2 w dwóch egzemplarzach. Wykazy te przysyłać należy najpóźniej do 5 następnego miesiąca wraz z dowodami odbioru P. K. O.

§ 12.

Sądy okręgowe w księdze kontroli znaczków otwierają najprzód rachunek zbiorowy a na dalszych stronach rachunek własny oraz oddzielne rachunki dla każdego z podwładnych sądów pokoju i urzędów sądowych.

W rachunku zbiorowym po lewej stronie uwidacznia się ilość znaczków każdego rodzaju i ogólną wartość znaczków, otrzymanych z kasy skarbowej. Po stronie prawej zapisuje się ilość znaczków każdego rodzaju i ogólną wartość znaczków, wydanych każdemu sądowi pokoju i urzędowi sądowemu a także właściwym organom sądu okręgowego na własne potrzeby tegoż sądu.

Do zapisywania sądów i urzędów, którym znaczki zostały wydane, użytkować należy rubrykę „wysokość przelanej sumy”, która dla rachunku zbiorowego jest zbyteczna. W tym celu w nagłówku rachunku zbiorowego należy wykreślić słowa „wysokość przelanej sumy” — dopisując natomiast słowa: „komu wydano”.

Każda ilość znaczków, zapisana po prawej stronie rachunku zbiorowego, powinna być jednocześnie wpisana na przychód odpowiedniego rachunku poszczególnych sądów i urzędów, nie wyłączając sądu okręgowego.

Rozchód na rachunku własnym sądu okręgowego zapisuje się codziennie, zgodnie z § 10 niniejszej instrukcji, na rachunkach zaś podwładnych sądów i urzędów zapisywanie rozchodu odbywa się raz na miesiąc na podstawie otrzymanych wykazów № 2

W końcu każdego miesiąca sąd okręgowy na podstawie zamknięcia własnego rachunku w księdze kontroli znaczków oraz na podstawie wszystkich otrzymanych z całego okręgu wykazów № 2 sporządza według tegoż wzoru № 2 ogólny wykaz miesięczny dla całego okręgu sądowego w dwóch egzemplarzach i po uprzednim uzgodnieniu z właściwą kasą skarbową ilości znaczków każdego rodzaju wydanych przez kasę oraz wpłaconej za nie gotówki, przedstawia w terminie do 15 następnego miesiąca jeden egzemplarz Ministerstwu Sprawiedliwości, a drugi z dołączeniem sprawozdań podwładnych urzędów i z adnotacją na nich o dokonaniem sprawozdaniu — Okręgowej Izbie Kontroli w tymże terminie.

W tym samym terminie przedkładają Ministerstwu Sprawiedliwości wykazy miesięczne według wzoru № 2 Sąd Najwyższy i sądy apelacyjne przyczem drugi egzemplarz wykazu Sądu Najwyższego przesyła Najwyższej Izbie Kontroli, a sądy apelacyjne — Okręgowym Izbom Kontroli.

§ 13.

Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi w księdze kontroli (wzór № 1) osobne konta dla Sądu Najwyższego oraz dla każdego z sądów apelacyjnych i okręgowych na podstawie wykazów miesięcznych (wzór № 2).

Nadto w tejsze księdze Ministerstwo sporządza co miesiąc ogólne zestawienie czyli sumaryczny przychodu, rozchodu i pozostałości znaczków sądowych z wyszczególnieniem Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych i okręgowych, odpis którego przesyła Najwyższej Izbie Kontroli z końcem miesiąca następnego po sprawozdawczym. Na podstawie tych zestawień miesięcznych wprowadza się ogólne zestawienie roczne, którego jeden

egzemplarz, po uprzednim uzgodnieniu z Głównym Urzędem Kasowym przesyła się Ministerstwu Skarbu, a drugi — Najwyższej Izbie Kontroli w terminie do 15 marca następnego roku.

§ 14.

Księgi kontroli znaczków sądowych powinny być ponumerowane, przesnurowane i zaświadczone przez władze przełożone.

§ 15.

Gdyby z powodu chwilowego wyczerpania zapasu znaczków sądowych w sądzie pokoju lub urzędzie sądowym zaszła konieczność uiszczenia opłaty gotówką, sąd pokoju ani urząd sądowy nie ma prawa gotówki tej przyjąć od płatnika. Płatnik obowiązany jest wówczas wnieść przypadającą opłatę do miejscowej Kasy Skarbowej względnie Pocztowej Kasy Oszczędności na rachunek właściwej kasy skarbowej, przyczem na deklaracji względnie na blankiecie nadawczym P. K. O. winien być dokładnie zaznaczony tytuł wpłaty (opłata sądowa w gotówiznie zamiast znaczków sądowych). Dla nadania dalszego biegu sprawie kwit kasowy względnie dowód odbioru P. K. O. dołącza się do akt sprawy bez możliwości następnej wymiany tych dowodów na znaczki sądowe.

O każdym chwilowym braku znaczków sądy pokoju i urzędy sądowe winny niezwłocznie zawiadomić Ministerstwo Sprawiedliwości w drodze służbowej.

§ 16.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie z dniem 1 października 1922 r.

OKÓLNİK № 598/II. O. P./22

w sprawie

legitymacji kolejowych dla funkcjonarjuszów nieetatowych.

Do Panów Prezesów i Prokuratorów wszystkich sądów oraz do pp. Naczelników Więzień w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Prezydjum Rady Ministrów, nawiązując do okólników swoich z dnia 11 grudnia 1919 r. № 14824 oraz z dnia 30 lipca 1920 r. № 14753 (Okólnik Ministerstwa Sprawiedliwości № 409/II. O. P./21) zawiadomiło, że przyznaje na podstawie porozumienia z Ministerstwem Skarbu legitymacje wzoru, ustalonego temi okólnikami wszystkim funkcjonarjuszom służby cywilnej, z wyjątkiem funkcjonarjuszów mianowanych do odwołania oraz praktykantów.

Pracownicy kontraktowi prawa do legitymacji nie mają.

Na legitymacjach tych umieścić należy również napis „na przejazd kolejami państwowymi 50% zniżki w klasie . . . . .”.

Dla oznaczenia klasy miarodajne są przepisy art. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 30 czerwca 1920 r. („Monitor Polski” № 147 z dnia 3 lipca 1920 r.).

Należy prowadzić dokładną ewidencję wydanych legitymacji i w każdym wypadku zwolnienia, względnie ustąpienia ze służby funkcjonarjusza legitymację bezwarunkowo wycofać.

Za nieodebranie legitymacji od funkcjonariusza zwalnianego z chwili jego zwolnienia odpowiedzialną będzie władza zwalniająca. Wypadki odmowy zwrotu kierować należy do Komisji Dyscyplinarnej.

Warszawa, dnia 14 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

OKÓLNIK № 600/II. O. P./22

w sprawie

urlopów dla sędziów i urzędników ubiegających się o mandaty.

Do Panów Prezesów i Prokuratorów wszystkich sądów.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 24 sierpnia 1922 r. powzięła następującą uchwałę:

„Celem umożliwienia funkcjonariuszom państwowym wykonania przewidzianego w art. 13 i 36 Konstytucji prawa wybieralności do Sejmu względnie Senatu otrzymują funkcjonariusze państwowi, należący do resortu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ze względu na styczność ich z pracami przygotowawczymi do wyborów, urlop z urzędu na czas od dnia ogłoszenia listy wyborczej, w której nazwiska ich są umieszczone, aż do dnia wyborów. Funkcjonariusze Państwowi, należący do innych resortów otrzymują na prośbę urlop do dnia 14 a to w czasie od dnia ogłoszenia listy wyborczej, w której nazwiska ich są umieszczone, aż do dnia wyborów”.

O powyższej uchwale zawiadamiam, zaznaczając, że powyższy urlop powinien być traktowany jako płatny.

Warszawa, dnia 19 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

OKÓLNIK № 601/Red./22

w przedmiocie

nadsyłania obwieszczeń publicznych, ogłaszanych w Dodatku do Dz. Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Do wszystkich Sądów i Urzędów wymiaru sprawiedliwości, okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Ponieważ Sądy i Urzędy wymiaru sprawiedliwości niestosują się do okólnika № 499/Red./22 (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Sprawiedliwości № 5 z dn. 1 marca r. b.) niniejszem polecam Panom Prezesom zwrócić uwagi podwładnym im urzędom do ścisłego przestrzegania wyżej wymienionego okólnika, treści następującej:

Wobec tego, że nadsyłane przez sądy, wydziały hipoteczne, komorników i notariuszy w celu ogłoszenia w Dodatku do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości obwieszczenia publiczne, pisane są niewyraźnie, a często nieczytelnie, co powoduje konieczność umieszczania sprostowań,

polecam Panom Prezesom wydanie podległym im urzędom zarządzenia, aby obwieszczenia, przesyłane do Redakcji, pisane były jasno, zwięźle i czytelnym charakterem pisma, lub o ile to możliwe — na maszynie.

Sprostowania będą umieszczane na koszt urzędu, przesyłającego obwieszczenia.

Dodatek zawierający obwieszczenia wychodzi 2 razy w tygodniu w środy i soboty, obwieszczenia przeto z terminem obowiązującym winny być nadsyłane do Redakcji na 10 dni przedtem, — przy jednoczesnym wpłaceniu należności do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto 30133. Obecnie obowiązujące ceny za różne typy obwieszczeń drukowane są stale na pierwszej stronie każdego numeru dodatku.

W razie niestosowania się sądów i urzędów wymiaru sprawiedliwości do tego okólnika, wszelka w sprawie zmiany terminów, oraz uregulowania należności korespondencja, prowadzona będzie na koszt odnośnego urzędu.

Warszawa, dnia 23 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

OKÓLNIK № 602/G. S./22

w sprawie

otwarcia urzędów w kasach skarbowych rachunków bieżących oraz zwinienia rachunków w P. K. K. P.

Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Powołując się na rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 sierpnia 1922 r. w przedmiocie otwarcia w kasach skarbowych rachunków bieżących dla władz i urzędów państwowych (Monitor Polski № 201 z dnia 5/IX 1922 r.), polecam na skutek pisma Ministerstwa Skarbu z dn. 14/VIII 1922 r. L. GUK. 3238/WAK. wszystkim podwładnym urzędom, które posiadają w poszczególnych oddziałach P. K. K. P. lub też w innych instytucjach otwarte rachunki bieżące, aby je niezwłocznie zamknęły i sumy z tych rachunków przelały na rachunki bieżące w kasach skarbowych.

Po przelaniu odnośnych funduszy na rachunki bieżące w kasach skarbowych będzie obowiązkiem interesowanych władz i urzędów ustalić pochodzenie i przeznaczenie tych funduszy oraz stosownie do ich charakteru przelać z rachunków bieżących sumy, pochodzące z kredytu roku bieżącego a nie stanowiące zaliczek — na wznowienie kredytów, sumy zaś stanowiące dochody budżetowe lub pochodzące z kredytów ubiegłych okresów — na rachunki budżetu dochodów względnie na ogólny zarząd skarbowy, wreszcie wszelkie inne fundusze obrotowe pozostawić na rachunkach bieżących do dyspozycji.

Jednocześnie zaznaczam, że o ileby zlikwidowanie rachunków w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej i innych instytucjach nie nastąpiło, w czasie jak najbliższym, Ministerstwo Skarbu spowoduje samo ich zamknięcie i przelanie pozostałości do kas na dochód Ogólnego Zarządu Skarbowego.

Blankiety na zlecenia wypłaty do dysponowania sumami na rachunkach bieżących podejmować można w Biurze Druków Ministerstwa Skarbu za zamówieniami, które w zasadzie przysyłać należy za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości, w razie zaś szczególnego pośpiechu — bezpośrednio. Również i druk blankietów na deklaracje i awizy jest już na ukończeniu.

Zawiadamiając o tem, zarządzam zarazem aby podległe mi władze i urzędy w celach kontroli obowiązkowo podawały kasie, w której mają otwarte rachunki bieżące, numery blankietów na zlecenia wypłaty, zawartych w zeszytach, za pomocą których mają zarządzać wypłaty sum z rachunków bieżących. Tylko te zlecenia wypłaty będą przez właściwą kasę uwzględniane, których numery będą naprzód kasie tej podane do wiadomości, bowiem kasy obowiązane są notować numery blankietów zleceń wypłaty, podanych im przez władze i urzędy, na odnośnych kontach w księdze rachunków bieżących i kontrolować numery przedstawionych im następnie przez interesantów do zrealizowania zleceń wypłaty.

Również dla ułatwienia kontroli mają władze i urzędy wyszczególniać na zleceniach wypłaty obok nazwy rachunku bieżącego numer konta tegoż rachunku, który im podadzą właściwe kasy zaraz po zapowiedzeniu piśmieniem przez odnośne władze i urzędy nazwy otwieranego rachunku i po dopełnieniu formalności, przewidzianych w § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 sierpnia 1922 r. (Monitor Polski № 201/22), — w miarę bowiem otwierania przez władze i urzędy rachunków bieżących kasy mają je oznaczać kolejnymi numerami, które będą uwidaczniane w skorowidzu i podawane do wiadomości dotyczących władz.

Ministerstwo Skarbu wydaje jednocześnie polecenie kasom, aby rachunkom bieżącym poświęciły szczególną uwagę i zarówno o bezpośrednich wpłatach gotówki jakoteż o przelewach sum na rachunki bieżące za pomocą asygnacji na przelew zawiadamiały niezwłocznie urzędy dysponujące rachunkami bieżącymi w sposób, unormowany w § 4 powyżej przytoczonego rozporządzenia.

Warszawa, dnia 23 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

OKÓLNIK № 603/G. S./22

w sprawie

zapomóg na wpisy szkolne za dzieci funkcjonariuszów państwowych, uczęszczające do szkół prywatnych.

Do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej oraz władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie.

Rada Ministrów uchwaliła na posiedzeniu w dniu 4 września 1922 r. pokryć przez Skarb Państwa w całości opłatę wpisowego w I-ym półroczu roku szkolnego 1922/23 za dzieci niezamożnych funkcjonariuszów państwowych, uczęszczające do prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych.

Przy udzielaniu interesowanym osobom dotyczących zapomóg należy przestrzegać następujących zasad:

1. Funkcjonariusze państwowi, którym wedle obowiązujących przepisów o uposażeniu przysługuje prawo do dodatku rodzinnego za dzieci, pragnący korzystać z wymienionej wyżej uchwały Rady Ministrów winni składać w drodze służbowej do swych przełożonych władz asygnujących odpowiednio podania z załączeniem zaświadczenia Dyrekcji prywatnej szkoły ogólnokształcącej, względnie zawodowej, do której ich dzieci uczęszczają oraz oświadczenia, że nie są w możności pokryć z własnych dochodów wpisowego (czesnego) za dzieci.

2. W podaniu winien petent stwierdzić, czy uzyskał zwolnienie dziecka od opłaty wpisowego (czesnego) w pierwszym półroczu roku szkolnego 1922/23, jak również, czy dziecko petenta korzysta z przeznaczzonego na opłatę wpisową (czesną) stypendjum a jeśli tak, to kto i w jakiej wysokości stypendjum tego udzielił, wreszcie petent powinien zaznaczyć, czy opłata wpisowa (czesna) w całości lub części została za dziecko jego wniesiona przez instytucje prywatne (np. t. zw. Koło wpisów szkolnych, Koło przyjaciół młodzieży, Koło b. wychowawców szkoły i t. p.).

3. W zaświadczeniu winna podać Dyrekcja szkoły ogólnokształcącej względnie zawodowej:

- klasę, do której dziecko funkcjonariusza państwowego uczęszcza;
- wysokość obowiązującej w I-em półroczu roku szkolnego 1922/23 opłaty wpisowej (czesnego) w tej klasie;
- czy dziecko funkcjonariusza w tem półroczu zostało zwolnione od opłaty wpisowej (czesnego) i w jakiej wysokości;
- czy opłata wpisowa za dziecko funkcjonariusza całkowicie lub częściowo została w danem półroczu pokryta z funduszy stypendjalnych lub przez inne instytucje prywatne;
- czy szkoła należy do typu szkół średnich ogólnokształcących lub zawodowych.

4. Na podstawie złożonego podania rozstrzyga odnośna władza asygnująca, czy petentowi ze względu na jego niezamożność należy przyznać zapomogę ze Skarbu Państwa. Przyznaną zapomogę winna władza asygnująca bezzwłocznie wypłacić funkcjonariuszowi na pokrycie opłaty wpisowego i to bez potrzeby przedniego wykazania ze strony funkcjonariusza, czy i w jakiej wysokości wpisowe z własnych funduszy faktycznie już uiszczył:

- za dzieci, które zostały w całości uwolnione od opłaty wpisowej (czesnego) względnie za które opłata wpisowa (czesna) została w całości pokryta ze stypendjów czy to państwowych czy prywatnych, ewentualnie uiszczona przez instytucje prywatne, nie otrzymuje funkcjonariusz żadnej zapomogi;
- za dzieci, za które opłata wpisowa (czesna) została w części pokryta jednym ze sposobów jak pod a) otrzymuje funkcjonariusz zapomogę w wysokości różnicy między całym wpisowem (czesnem) a częścią już pokrytą;
- za dzieci, które nie korzystają z żadnych ulg wpisowych jak pod a) otrzymuje funkcjonariusz zapomogę w wysokości całej opłaty wpisowej (czesnego).

5. W razie wątpliwości, czy dana szkoła należy do typu szkół średnich ogólnokształcących lub zawodowych, oraz czy w danym mieście istotnie brak wolnych miejsc w szkołach państwowych, władza powołana do rozstrzygnięcia podania może się zwrócić do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, względnie do Kuratorjum odpowiedniego okręgu szkolnego o wyjaśnienie.

Opinia w tej drodze uzyskana jest miarodajną.

6. Wydatek z tytułu przyznanej zapomogi asygnować należy z zachowaniem na § 2, poz. 2b odnośnych części i działów (rozdziałów) budżetu.

Równocześnie otrzymują Kasy skarbowe polecenie, by honorowały asygnację na wypłatę zapomóg na wpisy szkolne bez względu na stan kredytów w § 2, poz. 2b odnośnych części i działów (rozdziałów) budżetu najwyżej jednak do wysokości 100% otwartego na ten cel kredytu w budżecie na rok 1922.

O ileby kredyt w ten sposób otwarty okazał się niewystarczający, może być wyjednany dodatkowy kredyt. Proszę więc, aby wszystkie władze asygnujące złożyły najpóźniej do 31 października 1922 r. przedstawienie

w sprawie ewentualnego udzielenia dodatkowego kredytu na § 2 poz. 2b w roku 1922, najdalej zaś do 31 grudnia — wykazy udzielonych zapomóg z wymienieniem: a) nazwiska i imienia funkcjonariusza, b) nazwiska i imienia ucznia (nicy), c) szkoły i klasy, do której uczęszcza dziecko, d) wysokości obowiązujących w danym półroczu opłaty wpisowej, e) wysokości ulgi wpisowej (zwolnienia), f) wysokości stypendjum, względnie kwoty, którą wniosły instytucje prywatne za dziecko funkcjonariusza na rachunek wpisu, g) wysokości udzielonej zapomogi, h) uwag władzy centralnej.

Warszawa, dnia 29 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:
W. Makowski

OKÓLNIK № 604/II. O. D./22

w przedmiocie

przyznania i wypłacania dodatku za wysługę lat niektórym funkcjonarjom kontraktowym wymiaru sprawiedliwości na obszarze b. zaboru austriackiego.

Ministerstwo Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, zezwala, ażeby oficyantom i oficyantkom kancelaryjnym oraz tym pomocniczym woźnym, dozorcóm i posłańcom sądowym, którzy przesłużyli w tym charakterze conajmniej 3 lata bez zarzutu, przyznawano i wypłacano dodatki za wysługę lat, według norm art. 4 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 429), tak, jak gdyby byli stałymi funkcjonarjami państwowymi, z tem jednak zastrzeżeniem, że przyznanie to nie wpływa w żadnej mierze na ich dotychczasowy charakter służbowy, jako funkcjonarjuszów kontraktowych, o czem każdego z nich zawiadomić należy przy sposobności przyznania wspomnianego dodatku.

O pozostawaniu pomocników woźnych, pomocników dozorców więźni i posłańców sądowych, przyjętych do służby zgodnie z przepisami obowiązującymi w b. zaborze austriackim, przez 3 lata w służbie bez zarzutu decydować ma właściwy Prezes Sądu Apelacyjnego.

O ile niektórym z wymienionych kategorii służby wypłacano już poprzednio dodatki za wysługę lat, Ministerstwo dodatkowo zatwierdza dokonane już wypłaty.

Warszawa, dnia 29 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:
W. Makowski

OKÓLNIK № 605/I. P. K./22

w sprawie

wykonania polsko-niemieckiego układu w przedmiocie przejścia wymiaru sprawiedliwości na górnośląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Katowicach dnia 12 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 51 poz. 448).

Do sądów i prokuratur w górnośląskiej części województwa Śląskiego.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 19 maja 1922 r. o ratyfikacji układu polsko-niemieckiego w przedmiocie przejścia wymiaru sprawiedliwości

na górnośląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Katowicach dnia 12 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 51, poz. 447) zarządzam w celu wykonania tego układu, co następuje:

CZEŚĆ PIERWSZA.

Przekazywanie postępowania.

I.

Przepisy ogólne.

1. Układ polsko-niemiecki w przedmiocie przejścia wymiaru sprawiedliwości na górnośląskim obszarze plebiscytowym, zawarty w Katowicach dnia 12 kwietnia 1922 r., został ratyfikowany ustawą z dnia 19 maja 1922 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 51, poz. 447).

Notyfikacja rozstrzygnięcia w sprawie Górnego Śląska wymieniona w art. 5 § 7 układu nastąpiła w dniu 15 czerwca 1922 r.; dzień ten jest zatem miarodajny dla oznaczenia:

- a) przerwy w postępowaniu cywilnem i wstrzymania postępowania karnego w myśl art. 5 § 7 ust. 1 i 2 (dzień 16 czerwca 1922 r.);
- b) terminu wejścia w życie układu w myśl art. 6 ust. 3 (dzień 15 lipca 1922 r.).

Przerwa nie następuje w wypadkach podanych w części art. 5 § 7 ust. 1 zaczynającej się od słowa: „z wyjątkiem”.

2. Wykaz dotychczasowych niemieckich okręgów sądów powiatowych, które z dotychczasowych okręgów sądów krajowych w Bytomiu, Gliwicach, Opolu i Raciborzu przypadły Polsce w całości lub w części, zawiera załącznik 1), w którym zarazem jest przedstawiona obecna przynależność sądowa części okręgów sądów powiatowych, pozostałych przy Państwie Niemieckiem.

Organizacja polskich sądów na Górnym Śląsku jest przedstawiona w załączniku 2).

Układ dotyczy spraw zawisłych w okręgach wszystkich polskich sądów na Górnym Śląsku, oraz w sądach pruskich, należących do okręgów sądów krajowych w Bytomiu, Gliwicach, Opolu i Raciborzu.

3. Dni podpisania protokołów o przejściu poszczególnych oddanych Polsce sądów, mające w myśl art. 5 § 3 być podstawą dla oznaczenia chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości, są zestawione w załączniku 3).

Odnosnie do części okręgów b. pruskich sądów powiatowych, przypadłych Polsce bez siedziby Sądu powiatowego, chwilę przejścia wymiaru sprawiedliwości określa dzień podpisania protokołu przejścia sądu powiatowego w Katowicach (dzień 18 czerwca 1922 r.).

4. Układ dotyczy jedynie spraw, które zawisły w chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości (p. 3) w b. okręgach Sądów Krajowych w Bytomiu, Gliwicach, Opolu i Raciborzu (p. 2) i nie były prawomocnie załatwione w chwili wejścia w życie układu (p. 1).

Układ nie dotyczy spraw, w których postępowanie zawisło dopiero po chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości.

5. Przekazywanie postępowania ma nastąpić:

- a) w wypadkach przewidzianych w art. 1, §§ 2 i 4, ust. 2, § 11, ust. 2, §§ 12 i 13, ust. 1, § 14, ust. 1 i 2, § 15; art. 2, §§ 5, 6 i 10; art. 3, § 2, ust. 2 zdanie 1 i początek zdania 2,

z urzędu;

- b) w wypadkach przewidzianych w art. 1, § 3, ust. 2 i 3; art. 2, §§ 2 i 3, ust. 2, §§ 4, 8 i 9; art. 3, § 2, ust. 2 koniec zdania 2, na wniosek.

Dochodzenia, do których odnoszą się warunki przewidziane w art. 2, § 5 przekazuje się z urzędu.

W postanowieniu przekazującym postępowanie należy oznaczyć właściwą niemiecką władzę sądową. W wypadkach, w których na mocy układu właściwą władzę ma oznaczyć pruski zarząd wymiaru sprawiedliwości (art. 2, §§ 2, 6 i 8, ust. 4, §§ 9 i 10, ust. 1), należy przekazać postępowanie „właściwej pruskiej władzy sądowej”.

W wypadkach przewidzianych w art. 5 § 5 przekazuje się postępowanie „właściwej niemieckiej władzy sądowej”.

6. W cywilnych sprawach spornych, jakoteż w sprawach sądownictwa dobrej woli (niespornego), winien sekretarjat sądu przekazującego przesłać akta wraz z uchwałą względnie zarządzeniem przekazującym bezpośrednio sekretarjатовi sądu oznaczonego w uchwale względnie zarządzeniu.

W sprawach karnych przekazanie akt uskutecznicza prokuratura.

W wypadkach określonych pod p. 5 w zdaniu 2 należy akta przekazać przez Ministerstwo Sprawiedliwości do pruskiego Ministerstwa Sprawiedliwości w Berlinie.

7. Jeśli przy aktach przekazanych znajdują się jako załączniki akta uboczne, należy:

- a) w razie, jeśli akta uboczne należą do władzy sądowej niemieckiej, przesłać je razem z aktami głównymi,
- b) w razie, jeśli akta uboczne należą do polskiej władzy (sądowej lub innej), odłączyć je przed przekazaniem akt głównych i skierować do właściwej polskiej władzy. Niemieckie władze sądowe mogą następnie zażądać w drodze pomocy prawnej tych akt ubocznych do przeglądu.

8. W sprawach karnych przeciw więcej obwinionym należy stosować odpowiednie postanowienia art. 2 § 2 ust. 3 układu. Pozostawia się w każdym poszczególnym wypadku uznaniu, czy zatrzymać akta główne albo uwierzytelnione odpisy lub tylko zapiski urzędowe.

9. Przed przekazaniem akt należy zbadać i rozstrzygnąć sprawę kosztów.

W szczególności przed oddaniem akt winien sekretarz sądowy (sekretarz prokuratury) stwierdzić i to w miarę możliwości względnie potrzeby w porozumieniu z kasą sądową, czy względnie jakie koszty przekazanego postępowania są:

- a) zapłacone lub
- b) umorzone lub
- c) jeszcze nieściągnięte.

Stwierdzić to należy możliwie szybko tak, aby oddanie akt nie uległo przez to znacznej zwłoce.

W wypadkach określonych pod c) należy spowodować kasę sądową do cofnięcia nakazu wzywającego do zapłacenia kosztów. Kasa sądowa winna koszty te traktować narówni z kosztami umorzonymi. W wykazie kosztów umorzonych należy powołać się na niniejsze zarządzenie.

Na oryginalnych rachunkach kosztów w przekazanych sprawach należy przed oddaniem akt zanotować w sposób widoczny stosownie do wyników stwierdzenia po myśli wskazówek zawartych w ustępie 1, czy koszty zostały zapłacone, czy też odstąpiono od ich ściągnięcia.

O ile akta zawierają także pisma dotyczące spraw ukończonych (por. § 25 ust. 5, § 54 ust. 13, § 55 ust. 10 ordynacji dla sekretarjatów sądów powiatowych), natenczas należy przed oddaniem akt zbadać, czy nie

toczy się jeszcze postępowanie celem ściągnięcia kosztów wynikłych z ukończonego już postępowania. Badania w tym kierunku należy spiesznie przeprowadzić. W razie stwierdzenia, że takie koszty nie zostały jeszcze ściągnięte ani też umorzone, należy sporządzić uwierzytelnione odpisy rachunków kosztów i zatrzymać je. Przytem należy stwierdzić, czy i które osoby są dłużnikami łącznymi i za jakie kwoty ręczą.

Co do płatnych w gotówce wydatków i należnych wynagrodzeń należy przed wydaniem akt zarządzić wypłatę lub ustalenie.

10. Przy wysyłce akt i pism urzędowych do Niemiec należy stosować postanowienia części V tytułu VII działu I polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. Ust. R. P. № 44 poz. 379).

11. W sprawach, w których nie nastąpi przekazanie, należy postępowanie dalej prowadzić i ukończyć wedle przepisów obowiązujących w polskiej części Górnego Śląska bez względu na to, czyby był właściwy sąd polski lub pruski dla sprawy, jeśliby zawisła dopiero po przejściu wymiaru sprawiedliwości.

12. W wypadkach wątpliwych, oraz jeśli zajdzie potrzeba wyjaśnienia postanowień układu, należy akta względnie sprawozdania przedłożyć Ministerstwu Sprawiedliwości w drodze służbowej.

Wszelkie pisma dotyczące wykonania układu należy przedkładać właściwemu władzom z wyraźnym oznaczeniem na okładce aktu lub w nagłówku pisma: „sprawa wykonania układu polsko-niemieckiego z dnia 12 kwietnia 1922r.”

II.

Przepisy szczegółowe w sprawach cywilnych.

13. W przedmiocie wykonalności wyroków należy odróżnić postanowienia części I tytułu II art. 4 § 3 polsko-niemieckiej części Konwencji Górnośląskiej zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. Ust. R. P. № 44 poz. 370), a postanowienia zawarte w art. 1 §§ 17 i 18 układu.

Przytoczone postanowienie Konwencji odnosi się do praw podmiotowych i wierzytelności istniejących w chwili zmiany suwerenności, jeśli jedno choćby z miejsc świadczenia znajduje się na obszarze plebiscytowym.

Postanowienie to stosuje się do wyroków i decyzji sądów tam wyliczonych stwierdzających prawa lub wierzytelności, o ile stały się prawomocne i wykonalne przed 1 stycznia 1922 r. Natomiast do wyroków i decyzji tworzących prawo, oraz innych tytułów wykonawczych odnosi się to postanowienie, jeśli tylko są wykonalne w chwili zmiany suwerenności.

Tę chwilę określa art. 88 ust. ostatni Traktatu Pokoju zawartego w Wersalu.

Wyroki i decyzje sądów, oraz inne tytuły wykonawcze, ulegają wykonaniu na przypadłej Polsce części Górnego Śląska, oraz w całej Rzeszy Niemieckiej.

14. Postanowienia art. 1 § 17 układu dotyczy wyroków i decyzji (art. 1 §§ 10—16 układu) sądowych we wszystkich spornych sprawach zawisłych w chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości w okręgach sądów krajowych w Bytomiu, Gliwicach, Opolu i Raciborzu lub w właściwych dla tych okręgów sądach wyższej instancji (art. 1 § 6 układu), które stały się prawomocne po wejściu w życie układu, oraz aktów zdziałanych przez notariuszów mających siedzibę w okręgach powyżej podanych sądów krajowych, przed wejściem w życie układu, a wykonalnych po jego wejściu w życie.

15. Przy stosowaniu art. 1 § 17 układu zwrócić należy uwagę na postanowienia zawarte pod l. 1, 2, 3 protokołu końcowego z dnia 12 kwietnia 1922 r.

16. Tytuły podane w art. 1 § 17 układu podlegają wykonaniu w całym Państwie Polskim i całej Rzeszy Niemieckiej, jak tytuły krajowe.

17. Postanowienia art. 1 § 17 układu nie ma zastosowania do wyroków i decyzji sądowych wydanych na podstawie właściwości według miejsca majątku.

18. Gdy podniesiono zarzut przeciw dopuszczalności oświadczenia wykonalności przed sądem egzekucyjnym, będzie ten sąd również władny wstrzymać postępowanie egzekucyjne po myśli ust. 2 § 732 ustawy o postępowaniu w sprawach cywilnych.

19. Po myśli ustępu 1, § 17, art. 1 układu oznacza się jako właściwy ten sąd, który jest dla dłużnika w myśl przepisów odpowiedniej ustawy o właściwości sądów w cywilnych sprawach spornych powszechnie właściwym, a w braku takiego sądu, w którego okręgu dłużnik posiada majątek.

III.

Przepisy szczegółowe w sprawach karnych.

20. Jeżeli polskie władze sądowe przyjmują postępowanie karne po myśli art. 2 § 2 ust. 4 § 3 ust. 2 zdanie 2 § 4 układu na żądanie oskarżonego lub po myśli art. 2 § 6 układu na żądanie pruskiego zarządu wymiaru sprawiedliwości, oznacza się jako właściwą do dalszego prowadzenia tej sprawy prokuraturę przy sądzie okręgowym w Katowicach, względnie sąd okręgowy w Katowicach, względnie ten sąd powiatowy na przypadłej Polsce części obszaru plebiscytowego, w którego okręgu oskarżony ma w czasie przejścia miejsce zamieszkania lub w braku jego miejsce zwykłego pobytu. Jeżeli oskarżony w czasie przejścia mieszka lub przebywa poza przypadłą Polskę częścią górnośląskiego obszaru plebiscytowego oznacza się jako właściwy sąd powiatowy w Katowicach.

21. Jeżeli następuje przejście wykonania kary na podstawie postanowień art. 2 § 8 i § 9 układu, właściwym będzie dla dalszego wykonania kary prokurator przy sądzie okręgowym w Katowicach. O ile wedle planu rozlokowania więźniów zakłady karne, którymi rozporządza, nie wystarczają na ten cel, ma on zdać o tem sprawę bezpośrednio Ministerstwu Sprawiedliwości.

22. Jeżeli następuje przejście wykonania w myśl postanowienia art. 2 § 10 układu, właściwym będzie prokurator przy tym sądzie okręgowym, w którego okręgu skazany miał w czasie przejścia wykonania miejsce zamieszkania lub w braku jego miejsce zwykłego pobytu. Jeśli chodzi o wykonanie grzywny właściwym będzie, o ile skazany nie ma na obszarze Państwa Polskiego ani miejsca zamieszkania ani zwykłego pobytu, prokurator przy sądzie okręgowym, w którego okręgu znajdują się przedmioty należące do majątku skazanego.

23. Celem zestawienia wykazu skazanych polskich obywateli, co do których Państwo Polskie ma prawo po myśli art. 2 § 8 ustępu 3 układu przejścia wykonania kary, winien prokurator przy sądzie okręgowym wezwać bezzwłocznie interesowanych do przedłożenia mu wszelkich dat potrzebnych do żądania przejścia wyłonienia kary przez władze polskie. Wezwanie to należy rozpowszechnić przez zawiadomienie władz i ogłoszenie w prasie miejscowej.

Zgłoszenia przedłoży prokurator w formie wykazu bezpośrednio Ministerstwu Sprawiedliwości. W wykazie należy wymienić imię, nazwisko, miejsce i datę urodzenia skazanego, zakład karny, w którym odbywa karę, a nadto w miarę możliwości dokładne daty dotyczące wyroku skazującego, wysokości kary orzeczonej i kary już odcierpianej.

24. Przełożeni więźniów mają sporządzić bezzwłocznie pod kierownictwem prokuratora przy sądzie okręgowym w Katowicach wykazy więźniów będących obywatelami Państwa Niemieckiego, którzy zostali prawomocnie skazani przed dniem przejścia wymiaru sprawiedliwości (art. 5 § 3 układu i p. I, 3 niniejszego rozporządzenia) i przeciw którym rozpoczęto przed tym dniem wykonywanie kary.

W wykazach należy podać: więzienie (dom karny), imię i nazwisko więźnia, miejsce i datę urodzenia, miejsce ostatniego zamieszkania lub w braku tegoż miejsca zwyczajnego pobytu, sąd pierwszej instancji, który orzekł odbywaną karę, dzień wydania i datę prawomocności wyroku, czyn za który nastąpiło skazanie, wysokość orzeczonej kary, tudzież dzień rozpoczęcia kary, wreszcie dzień pouczenia oraz dzień podania żądania (p. niżej ustęp 3).

Więźniów, co do których zachodzą warunki określone w art. 2 § 8 układu, należy bezzwłocznie pouczyć o ich uprawnieniu do żądania przejścia wykonania kary na władze niemieckie, o ile żądanie takie zgłoszą w przeciągu dwóch tygodni po pouczeniu. Dzień pouczenia (art. 2 § 8 ust. 2) oraz dzień podania żądania (art. 2 § 8 ust. 1) należy zanotować w wykazie (p. wyżej ust. 1 i 2).

25. Wykazy mają być przejrzone przez prokuratora przy sądzie okręgowym w Katowicach, który winien je następnie bezzwłocznie przedłożyć Ministerstwu Sprawiedliwości.

26. Przed przedłożeniem wykazów (p. 18) winien prokurator zbadać, czy do poszczególnych więźniów odnoszą się ulgi przewidziane w polsko-niemieckim układzie w przedmiocie amnestji na górnośląskim obszarze plebiscytowym z dnia 21 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 83 poz. 743) i w razie zastosowania tych ulg, uwidocznic to w wykazie.

27. Prokurator przy sądzie okręgowym w Katowicach założy rejestr kar orzeczonych po przejściu wymiaru sprawiedliwości. Władze sądowe mają niezależnie od postanowień art. 2 § 13 układu wszelkie zawiadomienia o skazaniu przesyłać także temu Prokuratorowi.

IV.

Postępowanie w sprawach dobrej woli.

28. O ile spadkodawca będący obywatelem polskim, lub pod warunkami z art. 3 § 5 zdania 3 układu spadkobierca zgłosi wobec sądu polskiego żądanie, by przekazać testament lub układ spadkowy sądowi polskiemu, natenczas wniosek ten należy w drodze pomocy prawnej skierować do wskazanego sądu niemieckiego.

O nadejściu przekazanych do przechowania dokumentów należy zawiadomić podającego wniosek, a niemieckiemu sądowi przesać potwierdzenie odbioru.

Na wnioski niemieckich spadkodawców (art. 5 § 5) należy testamety i układy spadkowe wraz z dotyczącymi aktami spadkowymi przesać listem poleconym do wskazanego we wniosku sądu niemieckiego z prośbą o pisemne potwierdzenie dokumentów i akt.

Postępowanie przekazujące odbywa się bezpłatnie (art. 1 § 5 ust. 4).

29. Przy stosowaniu postanowień art. 5 § 2 ust. 3 należy uwzględnić przepisy Części II Tytułu I polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej z dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. № 44 poz. 370).

30. W sprawie nadzoru i przejścia fideikomisów zostaną wydane osobne zarządzenia. Dotąd nie zawarto umowy w przedmiocie zmian w nadzorze państwowym nad fideikomisami (art. 3 § 9 ust. 2).

31. Dotąd nie zawarto porozumienia z pruskim zarządem wymiaru sprawiedliwości w przedmiocie wymiany rejestrów sądowych (art. 3 § 4 ust. 2).

CZĘŚĆ DRUGA.

Wymiana ksiąg wieczystych (gruntowych, kolejowych, górniczych) oraz rejestrów i akt dotyczących tychże.

I.

Postanowienia ogólne.

1. Wymiana ksiąg wieczystych i rejestrów wraz z należąciami do nich aktami, przewidziana w art. 3 §§ 3, 4 i art. 5 § 1, oraz w załączniku do art. 3 § 3 układu, ma być uskuteczniiona w myśl przepisów części drugiej niniejszego zarządzenia.

Wszystkie postanowienia o wymianie ksiąg wieczystych odnoszą się również do ksiąg wieczystych kolejowych i górniczych.

2. Akcja wymiany ksiąg wieczystych rozpada się na dwa stadja:

a) przygotowanie wymiany w myśl poniższych postanowień;

b) dokonanie wymiany na zarządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości.

Pełnomocnikiem Ministerstwa do przeprowadzenia wymiany (§ 2 ust. 1 załącznika do art. 3 § 3 układu) został ustanowiony Dyrektor Departamentu Ziemi Zachodnich Ministerstwa Sprawiedliwości (Poznań, ul. Młyńska 1a), który jest władny przekazać część swoich upoważnień Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Sposób i terminy wymiany oznaczy pełnomocnik. Nie wolno dokonywać w żadnym wypadku wymiany ksiąg wieczystych, oraz dotyczących ich rejestrów i akt w drodze bezpośredniej między sądami obu państw, jakoteż wydawać akta w drodze innej, aniżeli będzie zarządzone przez pełnomocnika.

II.

Przygotowanie wymiany.

3. O ile wszystkie wykazy poszczególnego tomu księgi wieczystej odnoszą się do nieruchomości położonych na obszarze Państwa Niemieckiego, należy tom ten bez zamykania poszczególnych wykazów oddać.

4. Jeżeli tylko poszczególne wykazy danego tomu księgi wieczystej odnoszą się do nieruchomości położonych na obszarze Państwa Niemieckiego, należy te wykazy zamknąć, a wpisy hipoteczne na nich umieszczone w pełnym brzmieniu przenieść do księgi zdawczej, którą należy założyć. W księdze tej otrzymują przeniesione wykazy nowe liczby bieżące. Księgę zdawczą można sporządzić na formularzach, jakich używa się do wygotowań uwierzytelnionych odpisów, winna być jednak zeszyta i zaopatrzona w twardą okładkę. Do jednej i tej samej księgi zdawczej można przenieść wykazy z rozmaitych ksiąg wieczystych tego samego rodzaju.

O ile zajdzie potrzeba założenia więcej niż jednej księgi zdawczej, należy wszystkie wykazy w nich zaopatrzyć w nieprzerwane bieżące liczby.

Celem zaoszczędzenia pracy przy sporządzaniu odpisów można, o ile przez to odnośny tom księgi wieczystej nie zostanie zanadto uszkodzony, wydzielić poszczególne wykazy nie zamykając ich i włączając je pod nową liczbę bieżącą do księgi zdawczej przez wklejenie lub wszytanie. W tym wypadku należy uwidocznic na osobnej karcie, wlepionej lub wszytej na początku przed treścią danego tomu, które wykazy wydzielono do księgi zdawczej i pod jakimi liczbami bieżącymi. Zapiski te mają być podpisane przez sędziego i sekretarza sądowego.

O ile okaże się bardziej celowe oddanie całego tomu księgi wieczystej z tego powodu, że przeważająca liczba wykazów dotyczy nieruchomości

ści położonych na obszarze Państwa Niemieckiego, należy zamknąć wykazy dotyczące nieruchomości położonych w Polsce (Województwie Śląskim), a wpisy hipoteczne przenieść na nową kartę księgi wieczystej pozostającej w sądzie polskim, poczem cały tom księgi wieczystej należy wydać (wyżej p. 3).

5. O ile jeden wykaz dotyczy większej ilości nieruchomości, z których jedne są położone na obszarze Państwa Polskiego, a drugie na obszarze Państwa Niemieckiego, należy ostatnio wymienione przepisać z urzędu na nowy wykaz w księdze zdawczej.

Jeśli tylko jedna część pewnej nieruchomości leży na obszarze Państwa Niemieckiego, należy tę część w podobny sposób z urzędu odpisać i przenieść do księgi zdawczej. Odpisanie może nastąpić nawet wówczas, gdy tylko w odniesieniu do położonych w Państwie Polskiem części danej nieruchomości są przy aktach odpisy uwierzytelnione z księgi podatkowej i planu uwierzytelnionego przez urzędnika katastralnego. W tym wypadku wpis w wykazie części składowych nowego wykazu będzie brzmiał n. p.:

„Koszta dotychczasowej nieruchomości w X. karta 3, parcela 21, powstała po wydzieleniu należącej do Państwa Polskiego (pozostającej przy Państwie Niemieckiem) części wykaz 3, parcela 1/21”.

W wypadkach określonych w ustępach 1 i 2 należy przy przenoszeniu wpisów uwidocznic zobowiązania łączne w części drugiej i trzeciej tak starego, jak i nowego wykazu, o odpisaniu należy zawiadomić wszystkie osoby uwidocznione w księdze wieczystej, na których korzyść wpis był dokonany. Dla nowego wykazu księgi wieczystej należy założyć nowe akta, a pierwotne akta zatrzymać ma dotychczasowy urząd hipoteczny prowadzący księgi wieczyste.

O ile w wypadkach określonych w ustępach 1 i 2 okaże się bardziej celowe wydać stary wykaz gruntowy, to nieruchomości znajdujące się na obszarze Państwa Polskiego należy odpisać do nowego wykazu w księdze pozostającej w polskim urzędzie hipotecznym. Wszelkie zobowiązania łączne należy uwidocznic z urzędu. Stare akta gruntowe należy w tym wypadku wydać razem z wykazem, a dla wykazu pozostającego w urzędzie założyć nowe akta.

6. Z każdym wykazem należy wydać należące do niego staro lub nowo sporządzone akta wraz z poprzednimi aktami i przechowywanymi osobno dokumentami (§ 46 ordynacji dla sekretarjatów sądów powiatowych), a w wypadkach, w których cały obszar poszczególniej księgi wieczystej znajduje się na obszarze Państwa Niemieckiego, również odnoszące się do tego obszaru dokumenta katastralne, pisma i wykaz właścicieli (§ 45 ust. 6, § 47 l, 2 ordynacji dla sekretarjatów sądów powiatowych).

Jeśli nieruchomość nie ma wykazu, należy wydać odnoszące się do niej pisma i dokumenta.

7. Przed oddaniem należy akta dotyczące ksiąg wieczystych dokładnie przegłądać, czy nie zawierają zezwoleń na wpisy, zarządzeń lub innych dokumentów odnoszących się do nieruchomości położonych na obszarze Państwa Polskiego lub innych spraw prawnych. W tych wypadkach należy sporządzić i zatrzymać w aktach polskich uwierzytelnione odpisy.

Jeśli akta dotyczące ksiąg wieczystych, które mają być wydane, znajdują się jako akta uboczne przy innych aktach sądowych, należy zażądać od sądów na mocy niniejszego zarządzenia bezzwłocznego zwrotu tych akt i zwrócić przytem uwagę właściwego sądu, że oryginalne akta są przeznaczone do wydania władzom niemieckim, że należy zatem przed zwrotem akt sporządzić uwierzytelnione odpisy potrzebnych dokumentów.

8. Przez przygotowanie do wydania rozumie się także uregulowanie sprawy kosztów, przyczem należy odpowiednio zastosować przepisy zawarte w części I pod 1 punkcie 9 niniejszego rozporządzenia.

9. Tomy ksiąg wieczystych, które należy wydać (stare księgi i nowe założone księgi zdawcze), akta ich dotyczące i inne dokumenta (§ 46 ordynacji dla sekretarjatów sądów powiatowych), oraz pisma należy opisać w wykazie zdawczym.

Wykaz ten należy sporządzić w czterech egzemplarzach w języku polskim i niemieckim, dwa egzemplarze w obu językach należy załączyć do sprawozdania przewidzianego poniżej pod 10.

Przy wydawaniu ksiąg wieczystych i akt ich dotyczących (niżej p. 11) mają pozostałe oba egzemplarze wykazów zdawczych podpisać urzędnik oddający i odbierający, jeden egzemplarz otrzymuje urzędnik odbierający, drugi zaś ma być złożony i trwale przechowany w urzędzie prowadzącym księgi wieczyste w sądzie oddającym.

W podobny sposób przyjęcie do polskiego urzędu prowadzącego księgi wieczyste ksiąg, rejestrów i akt oddanych przez urząd hipoteczny sądu niemieckiego, winna nastąpić na podstawie wykazu zdawczego, który należy trwale przechowywać.

10. Przygotowanie wymiany winno być przeprowadzone z możliwym pośpiechem, przyczem należy w każdym urzędzie prowadzącym księgi wieczyste przeprowadzać i przygotowanie gminami. O ukończeniu przygotowań do wydania w myśl punktów 3 — 9 niniejszej części należy bezzwłocznie zdać sprawę Prezesowi Sądu Okręgowego w Katowicach, dołączając dwa egzemplarze wykazu zdawczego (p. 9) i oczekiwać następnie dalszych zarządzeń w sprawie wydania (p. 2).

Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach, któremu przekazuje się nadzór nad czynnościami przygotowawczymi, winien czuwać nad szybkim przygotowaniem wymiany, a po nadejściu sprawozdań określonych w ustępie pierwszym zbadać, czy przygotowanie nastąpiło w sposób należyty. Następnie należy uwiadomić pełnomocnika (p. 2) o ukończeniu przygotowań (ewentualnie w odniesieniu do poszczególnych lub pewnej grupy gmin) dołączając oba egzemplarze odnośnych wykazów zdawczych.

III.

W y m i a n a.

11. Wymiana ma być dokonana na zarządzenie pełnomocnika (wyżej p. 2) w rozmiarze, w czasie, z zachowaniem kolejności i w sposób określony w zarządzeniu.

Wydanie następuje z reguły w urzędzie prowadzącym księgi wieczyste wydającym, do rąk urzędnika strony drugiej, należycie upoważnionego przez właściwą władzę sądową.

Do wystawienia pełnomocnictw dla polskich urzędników do odbioru ksiąg, rejestrów, akt i wykazów zdawczych z niemieckiego urzędu, jest właściwym prezes Sądu Okręgowego w Katowicach.

W poszczególnych wypadkach na zarządzenie pełnomocnika, wydane w porozumieniu z pełnomocnikiem drugiej strony, może być wydanie połączone z równoczesnym odbiorem w urzędzie drugiej strony.

12. Należytości i wydatki powstałe przez skuteczenie gotowości wydania ponosi Państwo wydające. Materiałów do opakowania dostarczą władze wydające, do której należy również odstawić księgi i akt wydanych do granicy państwa.

13. Uskutecznione wydania i przejęcia ksiąg wieczystych i należących do nich akt tudzież rejestrów i akt rejestralnych należy bezzwłocznie podać do wiadomości ogółu przez ogłoszenie w miejscowym organie publikacyjnym władz, oraz w miarę uznania sądu w miejscowych dziennikach.

CZĘŚĆ TRZECIA.

Pomoc prawna i uwierzytelnienie dokumentów.

(Art. 4 układu).

1. Postanowienia art. 4 układu dotyczą jedynie doręczenia dokumentów sądowych i pozasądowych, wykonywania wezwań władz sądowych o przedsięwzięcie czynności sądowych, zabezpieczenia kosztów procesowych, prawa ubogich i aresztu osobistego w sprawach cywilnych i handlowych, nadto zaś wzajemnego uznania dokumentów.

2. Natomiast nie dotyczą postanowienia artykułu następujących spraw:

- a) pomocy prawnej w sprawach karnych i wydawania przestępców;
- b) pomocy prawnej w sprawach przejęcia wymiaru sprawiedliwości unormowanych w art. 1 § 19 i art. 2 § 12.

3. Odmiennie od postanowień innych artykułów układu za górnośląski obszar plebiscytowy w sprawach objętych art. 4 należy uważać po myśli §§ 1 i 6 tego artykułu cały obszar Górnego Śląska przypadły Polsce, a z części przypadającej Niemcom jedynie okręgi tych sądów powiatowych, które w całości należały do obszaru plebiscytowego.

Zwraca się przytem uwagę na postanowienia ust. 4 § 2 i § 4 art. 4 układu dopuszczającego szersze stosowanie układu.

4. Władzą właściwą do doręczeń, po myśli art. 2 Układu Haskiego, są sądy powiatowe przez organa do tego powołane.

5. Wezwanie o doreczenie lub wykonanie czynności sądowej należy wygotować w języku polskim i wystawać bezpośrednio do władzy niemieckiej, właściwej do wykonania tej czynności.

W napisie wezwania należy podać władzę wezwania i dodać „lub do innej władzy właściwej”.

Wezwania winny być pisane pismem maszynowym lub czytelnym pismem ręcznym na dobrym czystym papierze. Nie należy używać jako papieru druków i formularzy wycofanych z użycia. W wezwaniu nie może być błędów pisarskich, przekreśleń, skrótów, dopisków.

Wezwanie winno mieć podpis i pieczęć władzy wzywającej.

Jeżeli sprawa jest pilna, należy to uwidocznic w sposób wpadający w oczy.

6. W wezwaniu o wykonanie czynności sądowych należy podać jasno i wyczerpująco przedmiot wezwania i przedstawić stan sprawy, o ile jego znajomość jest potrzebna do wykonania wezwania. Akta wolno dołączyć do wezwań tylko w wypadkach szczególnie wyjątkowych i to za zezwoleniem prezesa sądu apelacyjnego. Należy również unikać dołączenia odpisów uchwał sądowych.

Dokumenty należy dołączać z reguły w odpisie uwierzytelnionym, a oryginał wolno dołączyć jedynie w tym wypadku, jeśli bez tego nie dałoby się wykonać wezwania.

7. W wezwaniach o przesłuchanie lub odebranie przysięgi należy podać osoby, które wedle przepisów obowiązujących władzę wezwaną mają prawo brać udział w przesłuchaniu lub odebraniu przysięgi.

Nie potrzeba podawać tych osób, jeśli rzekły się zawiadomienia o terminie do przesłuchania lub odebrania przysięgi.

Jeśli osoby interesowane nie rzekły się zawiadomienia o terminie, należy w wezwaniu prosić władzę wezwaną o wczesne zawiadomienie o terminie i po otrzymaniu zawiadomienia podać je do wiadomości interesowanych.

W wyjątkowych wypadkach, np. jeśli interesowani mieszkają w niemieckiej części górnośląskiego obszaru plebiscytowego, należy prosić władzę wezwana o zawiadomienie interesowanych o terminie.

Adresy osób interesowanych należy podać dokładnie w wezwaniu.

8. Wzywając o przesłuchanie świadka lub znawcy należy podać, czy przesłuchanie ma nastąpić pod przysięgą czy bez przysięgi.

9. Jeśli wzywa się o odebranie przysięgi od strony, należy w wezwaniu podać oprócz rotę przysięgi formułę wstępną i formułę przysięgi.

10. Jeśli w tej samej sprawie powołana jest do wykonania kilku czynności ta sama władza, należy wystosować jedno wezwanie.

Jeśli natomiast do każdej z tych czynności właściwa jest inna władza, należy z reguły do każdej wystosować osobno wezwanie.

11. Jeśli wypadnie wezwanie zmienić lub cofnąć, należy donieść o tem bezzwłocznie władzy wezwanej.

12. Wezwania o wykonanie czynności sądowych wychodzące z sądu powiatowego lub okręgowego należy sporządzić w formie, w jakiej mają dojść do władzy wezwanej i przesłać z krótkim osobnym sprawozdaniem do zbadania prezesowi sądu okręgowego.

Prezes sądu okręgowego winien pisma mu przedłożone zbadać pod względem formy. Jeśli zauważy w nich usterki, winien je zwrócić do poprawienia, wezwania zaś nie mające błędów przesłać wprost władzy, do której są skierowane.

Jeśli wezwania wychodzą od innych urzędników prokuratury poza prokuratorem przy sądzie okręgowym, należy je przedkładać prokuratorowi przy sądzie okręgowym.

Co do dalszego trybu postępowania przestrzegać należy postanowień zawartych w ustępach poprzednich.

Podprokuratorowie przy sądach powiatowych nie mają prawa wystosować wezwań o pomoc prawną (również o doręczenie), lecz mają zwrócić się z prośbą o wystosowanie wezwania do prokuratora przy sądzie okręgowym.

13. Postanowień zawartych powyżej pod 12 w ustępach 1, 2 i 3 wolno niestosować w sprawach szczególnie pilnych, w których zwłoka mogłaby przynieść znaczne szkody.

14. W wezwaniu o doręczenie należy podać sprawę (nazwiska i stosunek procesowy stron oraz liczbę czynności), osobę (wedle możliwości dokładny adres), której należy doręczyć i oznaczyć dokładnie pismo mające być przedmiotem doręczenia, oraz podać żądanie co do sposobu doręczenia (art. 2. i ust. 1 art. 3 Konwencji Haskiej).

15. Akt mający być przedmiotem doręczenia może być ułożony w języku polskim.

Jeśli jednak ma być zastosowane doręczanie przymusowe lub szczególnie wymagany przez władzę wzywającą sposób doręczenia, należy dołączyć uwierzytelniony przekład niemiecki aktu (ust. 1 art. 5 Konwencji Haskiej).

Uwierzytelnić tłumaczenie może również zaprzysiężony tłumacz polski (ust. 3 § 1 art. 4 układu).

16. W wezwaniach władz polskich, które mają być doręczone po stronie niemieckiej, należy podać skutki ustawowe na wypadek niestawienia się na wezwanie.

Natomiast nie należy pomieszczać zagrożeń karami porządkowymi; w formularzach używanych wewnątrz Państwa należy skreślić ustępy, zawierające zagrożenie tego rodzaju.

17. Wyznaczając termin, do których wzywa się osoby przebywające po stronie niemieckiej należy uwzględnić zwłokę mogącą powstać przez konieczność doręczenia wezwań za pośrednictwem władz niemieckich.

18. Protokół z wykonania na wezwanie władz niemieckich czynności sądowej należy spisać w języku polskim, względnie, o ile chodzi o przesłuchanie świadka lub znawcy, albo odebranie przysięgi w polskim lub niemieckim zależnie od tego, w jakim języku odnośna osoba złożyła swe zeznanie lub przysięgę.

Jeśli osoba przesłuchana była z pomocą tłumacza, protokół należy spisać w języku polskim.

19. Potwierdzenie odbioru może być przez odbiorcę wystawione w języku polskim lub niemieckim, natomiast uwierzytelnienie lub poświadczenie ze strony władzy wezwanej (art. 5 Konwencji Haskiej), oraz stwierdzenie, że doręczenia nie dokonano w języku polskim.

20. Nie należy dołączać przekładu na język niemiecki aktów spisanych przed lub przez władzę wezwana polską w języku polskim.

21. Jeśli władza wezwana uważa, że zachodzi przyczyna odmowy wyrażona w art. 4 i art. 11 l. 3 Konwencji Haskiej, winna zasięgnąć rozstrzygnięcia prezesa sądu apelacyjnego, względnie jeśli władzą wezwana jest władza prokuratorska, prokuratora przy sądzie apelacyjnym.

22. Wobec postanowień art. 4 § 3 układu można od władzy wzywającej żądać jedynie zwrotu kosztów znawców, oraz kosztów spowodowanych przez użycie szczególnego sposobu doręczenia (ust. 1 art. 3 Konwencji Haskiej).

23. Nie zawarto z Niemcami konwencji dającej podstawę do stosowania art. 6 i art. 15 Konwencji Haskiej.

24. Oświadczenie wykonalności orzeczeń w przedmiocie zapłaty kosztów, przewidziane w art. 18 i 19 Konwencji Haskiej, wolno wykonać po myśli art. 4 § 2 ust. 2 układu polsko-niemieckiego jedynie sądem przypadłej Polsce części obszaru plebiscytowego i to tylko wtedy, gdy wykonanie ma nastąpić na obszarze plebiscytowym przypadłym Niemcom w rozumieniu postanowień art. 4 § 6 układu polsko-niemieckiego.

Władze sądowe polskie na obszarze plebiscytowym mają uznawać tylko oświadczenia wykonalności pochodzące od sądów niemieckich z obszaru plebiscytowego.

25. W czasie późniejszym poda się do wiadomości władze administracyjne obu stron, o których mowa w art. 4 § 4 układu.

26. Przy wysyłce pism i akt w sprawach objętych art. 4 układu stosuje się również postanowienia części V tytułu VII działu I polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 (Dz. Ust. R. P. № 44 poz. 370).

27. Konwencja Haska z dnia 17 lipca 1905 r. dotycząca postępowania w sprawach cywilnych ogłoszona została w Dzienniku Ustaw Rzeszy (Reichsgesetzblatt) z r. 1909 str. 409 i nast.

Warszawa, dnia 25 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

Załącznik 1.

Wykaz dotychczasowych okręgów niemieckich sądów powiatowych (Amtsgerichte), które przypadły Polsce w całości lub w części:

z dotychczasowego okręgu pruskiego sądu krajow. w:	przypadły Polsce okręgi sąd. powiat.			Pozostałe przy Państwie Niemieckiem części podzielonych okręgów sąd. powiat. należą obecnie do:	
	w całości	w części		(Sądu powiatowego) Amtsgericht:	(Sądu Krajowego) Landgericht:
		z siedzibą sądową:	bez siedziby sądowej:		
Bytom (Beuthen)	Katowice	—	—	Beuthen	Beuthen
	Królewska Huta	—	—		
	Mysłowice	—	—		
	—	Tarnowskie Góry	Bytom (Beuthen)		
Gliwice (Gleiwitz)	Mikołów	—	—	Gliwice (Gleiwitz) Zabrze (Hindenburg)	
	Pszczyna	—	—		
	—	—	—		
	—	—	—		
Opole (Oppeln)	—	Lubliniec	—	a) Guttentag (gminy Kl. Lagiewnik i Pluder-Petershof) b) Rosenberg (reszta gmin pozostałych przy Państwie Niemieckiem)	Oppeln
Raciborz (Ratibor)	Wodzisław Żory	—	—	a) Ratibor (gm. Barylówka, Gurek, Jankowitz-Rauden, Remersdorf oraz Stodoll) b) Gleiwitz (reszta gmin pozostałych przy Państwie Niemieckiem)	Ratibor
	—	Rybnik	—		
	—	—	Raciborz (Ratibor)		Gleiwitz

Załącznik 2.

Organizacja polskich Sądów na Górnym Śląsku.

Okręg Sądu Apelacyjnego	Sąd Okręgowy	Sądy Powiatowe	Obejmuje okręgi dotychczasowych sądów powiatowych (Amtsgerichte)	
			w całości	w części *)
Katowice	Katowice	Katowice	Katowice	Bytom
		Królewska Huta	Królewska Huta	Bytom
		Lubliniec	—	Lubliniec
		Mikołów	Mikołów	Zabrze
		Mysłowice	Mysłowice	—
		Pszczyna	Pszczyna	—
		Ruda	—	Bytom Zabrze
		Rybnik	—	Rybnik Gliwice Raciborz
		Tarnowskie Góry	—	Tarnowskie Góry Bytom
		Wodzisław	Wodzisław	Raciborz
		Żory	Żory	—

*) Wykaz gmin przyłączonych z okręgów sądów powiatowych (Amtsgerichte), których siedziba pozostała przy Niemczech, do okręgów sądów powiatowych w polskiej części Górnego Śląska, zawiera art. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 czerwca 1922 r. o zmianach w terytorjalnej organizacji sądów w Województwie Śląskiem (Dz. Ust. R. P. № 46 poz. 391).

Załącznik 3.

**Daty podpisania protokołów o przejęciu poszczególnych sądów,
oddanych Polsce (art. 5 § 3 układu).**

Sąd powiatowy	Dla części powiatu sądowego		Dla części powiatu sądowego	
	należącego dotąd do okręgu sądu powiatowego (Amtsgericht) w	dzień podpisania protokołu przejęcia	należącego dotąd do okręgu sądu powiatowego (Amtsgericht) w	dzień podpisania protokołu przejęcia
Katowice	Katowicach	18/VI 1922 r.	Bytomiu	18/VI 1922 r.
Królewska Huta	Królewskiej Hucie	21/VI 1922 r.	Bytomiu	18/VI 1922 r.
Lubliniec	Lublińcu	24/VI 1922 r.		
Mikołów	Mikołowie	27/VI 1922 r.	Zabrze	18/VI 1922 r.
Mysłowice	Mysłowicach	18/VI 1922 r.		
Pszczyna	Pszczynie	27/VI 1922 r.		
Ruda			Bytomiu Zabrze	18/VI 1922 r. 18/VI 1922 r.
Rybnik	Rybniku	30/VI 1922 r.	Gliwicach Raciborzu	18/VI 1922 r. 18/VI 1922 r.
Tarnowskie Góry	Tarnowskich Górach	24/VI 1922 r.	Bytomiu	18/VI 1922 r.
Wodzisław	Wodzisławiu	30/VI 1922 r.	Raciborzu	18/VI 1922 r.
Żory	Żorach	29/VI 1922 r.		

OKÓLNIK № 606/I. P. K./22

w sprawie

wykonania podpisanej w Warszawie dnia 24-go października 1921 r. umowy zawartej między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem celem wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dnia 9 listopada 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1922 r. № 16, poz. 139), a mianowicie w sprawie wykonania tej umowy Działu II części drugiej, w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości.

Do władz wymiaru sprawiedliwości i więziennych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 17 grudnia 1921 r. w przedmiocie zatwierdzenia podpisanej w Warszawie dnia 24 października 1921 umowy zawartej między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem celem wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dn. 9 listopada 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1922 r. № 16, poz. 139) zarządzam celem przejęcia wymiaru sprawiedliwości, zgodnie z postanowieniami powyższej umowy, co następuje:

1. Postanowienia zawarte w dziale II części II umowy mają zastosowanie do postępowania tylko w sprawach zawisłych w dniu 1 lutego 1920 r. (art. 144 umowy).

Wolno dalej prowadzić postępowanie w sprawach, jeśli nie były prawomocnie ukończone w chwili wejścia w życie umowy (art. 110, 122, 135 umowy).

Postanowienia zawarte w tym dziale nie mają zastosowania w sprawach, które zawisły od dnia 1 lutego 1920 począwszy.

2. Przekazanie spraw w wypadkach podanych w art. 111, 112 lit. c, 119 ust. 2, 120, 121 w zdaniu 1, 126, 127, 131 ust. 1, 135 ust. 2 w zdaniu 1 umowy ma nastąpić z urzędu, zaś w wypadkach podanych w art. 112, lit. a i b, 119 ust. 1, 121 w zdaniu 2, 123, 124, 125, 129, 130, 135 ust. 2 w zdaniu 2 na wniosek.

3. O ile dalsze postanowienia niniejszego okólnika nie zawierają odmiennych przepisów, należy stosować odpowiednio przepisy zawarte w rozporządzeniu wykonawczem Ministra b. Dzielnicy Pruskiej do polsko-niemieckiego układu w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości z dnia 20 września 1920 (Dz. Ust. Rz. P. № 120, poz. 795 i 796) i z dnia 10 stycznia 1921 r. (Dz. Urz. Min. b. dzielnicy pruskiej № 3, poz. 16), części pierwszej II, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, III 1, 3, V 2, VII 1, 2, 3, IX 1, 2, — części drugiej II A. 1—5, B. 1—2, III ustępu ostatniego V, VII.

4. W sprawach, w których w myśl umowy gdańskiej zarząd sprawiedliwości ma oznaczyć władzę właściwą (art. 123, ust. 4, 127, 129 ust. 4, 131 ust. 1) należy odesłać akta do Senatu Wolnego Miasta Gdańska — Der Senat der Freien Stadt Danzig.

5. Ograniczenie zawarte na początku art. 129 umowy co do przejścia wykonania kary wyklucza zastosowanie tego postanowienia jedynie co do skazanych, przeciw którym zawisło postępowanie karne dopiero po przejściu wymiaru sprawiedliwości t. j. z dniem 1 lutego 1920 r. licząc. Pozatem to postanowienie stosuje się również do skazanych zasądzonych prawomocnie przed 1 lutym 1920 r.

6. Jeżeli następuje przejęcie wykonania kary na podstawie postanowień art. 129 i 130 umowy, właściwym jest dla dalszego wykonania kary prokurator przy sądzie okręgowym w Poznaniu; o ile wedle podziału wykonania kar zakłady karne, któremi rozporządza, nie wystarczają na ten cel ma on zdać o tem sprawę bezpośrednio Ministerstwu Sprawiedliwości.

7. Wedle punktu 20 wydanych przez Senat Wolnego Miasta Gdańska postanowień wykonawczych do II części (sprawy sądowe) umowy polsko-gdańskiej z dn. 24 października 1920 r. (Staatsanzeiger für Danzig № 24) władzą właściwą dla wykonania w myśl art. 129 ust. 4, 130, 131 ust. 1 umowy jest Urząd Prokuratorski w Gdańsku.

8. Celem zestawienia wykazu skazanych polskich obywateli, co do których Państwo Polskie ma prawo w myśl ust. 3 art. 129 umowy zażądać przejęcia wykonania kary, mają prokuratorowie przy sądach okręgowych wezwać bezzwłocznie interesowanych do przedłożenia im wszelkich dat potrzebnych do żądania przejęcia wykonania kary przez władze polskie. Wezwanie to należy rozpowszechnić przez zawiadomienie władz i ogłoszenie w prasie miejscowej.

Zgłoszenia przedłożą prokuratorowie bezzwłocznie w formie wykazu bezpośrednio Ministerstwu Sprawiedliwości. W wykazie należy wymienić imię, nazwisko, miejsce i datę urodzenia skazanego, zakład karny, w którym odbywa karę, a nadto w miarę możliwości dokładne daty określone poniżej w p. 11.

9. Kierownicy domów karnych i więzień mają przedłożyć bezzwłocznie za pośrednictwem właściwych prokuratorów Ministerstwu Sprawiedliwości wykazy tych więźniów będących obywatelami Wolnego Miasta Gdańska, którzy zostali skazani:

- a) przez sądy pruskie mające siedzibę na obecnym obszarze Wolnego Miasta Gdańska,
- b) przez sądy pruskie lub polskie w b. dzielnicy pruskiej, o ile skazani posiadali przed rozpoczęciem kary ostatnie miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu na obecnym obszarze Wolnego Miasta Gdańska, a w d. 3 maja 1922 r. mieli jeszcze do odcięcia resztę kary w ilości najmniej 6 miesięcy (art. 129 ust. 3 umowy), lub mieli jeszcze do odcięcia w tym dniu resztę kary w ilości najmniej 6 tygodni (art. 129 ust. 1 umowy) i sami zażądali przekazania dalszego wykonania kary władzom gdańskim.

Do wykazów nie należy wpisywać tych więźniów, przeciw którym postępowanie karne, którego wynikiem jest odbywana przez nich kara, zawiśło dopiero po chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości.

10. Więźniów o których mowa w p. 9 pod b) winni kierownicy domów karnych i więzień bezzwłocznie pouczyć o ich uprawnieniu do żądania w myśl art. 129 umowy przekazania władzom gdańskim dalszego wykonania kary.

11. W wykazach należy podać: dom karny (więzienie), imię i nazwisko więźnia, miejsce i datę urodzenia, miejsce ostatniego zamieszkania lub w braku jego miejsce zwykłego pobytu, sąd pierwszej instancji, który orzekł odbywaną karę, dzień wydania i datę prawomocności wyroku, czyn, za który nastąpiło skazanie, wysokość orzeczonej kary, tudzież wysokość kary, pozostałej jeszcze do odcięcia w dniu 1 maja 1922 r. Nadto w wykazach należy podać przy więźniach określonych w p. 9 lit. b, czy złożyli oświadczenie z żądaniem, by przekazać wykonanie kary władzom gdańskim.

12. Prokuratorowie przy sądach okręgowych mają przedłożyć bezzwłocznie, przez właściwych prokuratorów przy sądzie apelacyjnym, Ministerstwu Sprawiedliwości wnioski w przedmiocie wyłączenia i oddania zawiadomień o skazaniu w myśl art. 133 ust. 2 umowy.

13. Wykazy zdawcze należy sporządzić w języku polskim.

14. W miejsce terminu 10 stycznia 1920 r. podanego w części II B. 1 rozporządzenia z dnia 10 stycznia 1921 r., przytoczonego w p. 3 wchodzi termin 1 lutego 1920 r.

15. Do wystawiania pełnomocnictw do odbioru ksiąg wieczystych dla polskich urzędników jest właściwy prezes sądu okręgowego, w którego okręgu leży sąd powiatowy powołany do odbioru.

16. Jeśli ma nastąpić wymiana ksiąg wieczystych i akt do nich się odnoszących, a władza sądowa gdańska żąda wydania w siedzibie sądu gdańskiego, należy udać się do Ministerstwa Sprawiedliwości o rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów wysłania urzędnika i przewozu akt.

17. Zarządzenia w przedmiocie terminu przekazania ksiąg wieczystych (załącznik II do art. 136 ust. 3 umowy) będą wydane w czasie późniejszym.

18. Przed wydaniem ksiąg wieczystych i akt ich dotyczących mają kasy sądowe wynotować treść praw, które są wpisane na rzecz Skarbu Państwa Polskiego na nieruchomościach położonych w całości lub części na obszarze Wolnego Miasta Gdańska i podać w drodze służbowej do wiadomości Ministerstwa Sprawiedliwości.

19. Prezesom sądów okręgowych przekazuje się nadzór nad czynnościami przygotowawczymi.

Winni oni dołożyć starań, by przygotowania do wydania ukończono w ciągu miesiąca po ogłoszeniu niniejszego okólnika.

20. Ażeby ułatwić przejęcie, winny sądy w sprawach przejęcia w jak najdalej idącej mierze uwzględniać wezwania gdańskich władz sądowych o udzielenie bezpłatne uwierzytelnionych odpisów ksiąg wieczystych, rejestrów, akt dotyczących ksiąg wieczystych i rejestrów, oraz akt spadkowych.

Również sądy polskie są uprawnione stawiać takie same żądania wobec władz sądowych Wolnego Miasta Gdańska, jak również żądać wyjaśnień potrzebnych celem przygotowania wydania.

21. Postępowanie przekazujące odbywa się bezpłatnie (art. 113 ust. 4 umowy).

22. Umowa nie dotyczy wydania akt zarządu wymiaru sprawiedliwości (administracyjnych, osobowych).

W tym przedmiocie będą wydane osobne zarządzenia poza wykonaniem umowy.

23. W sprawie nadzoru i przejęcia fideikomisów zostaną wydane osobne zarządzenia.

Aż do ich wydania należy sprawy dotyczące przekazania akt fideikomisów przedkładać Ministerstwu Sprawiedliwości.

24. W sprawach depozytowych nie nastąpiło jeszcze porozumienie (art. 145 ust. 1 umowy).

25. O ile z treści poszczególnych postanowień niniejszego okólnika nie wynika co innego, należy przez wyrażenie „władze sądowe” rozumieć sądy i prokuratury.

26. Władze sądowe i prokuratorskie Wolnego Miasta Gdańska są następujące:

A) Naczelny zarząd sprawiedliwości sprawuje Senat Wolnego Miasta Gdańska — Der Senat der Freien Stadt Danzig.

B) Sądy:

- a) Sąd Wyższy w Gdańsku — Das Obergericht in Danzig,
- b) Sąd Krajowy w Gdańsku — Das Landgericht in Danzig,
- c) Sądy powiatowe — Amtsgerichte:
  - w Gdańsku — in Danzig;
  - w Sopocie — in Zoppoth;
  - w Nowodworze — in Tiegenhof.

C) Urzędy prokuratorskie:

- a) Główny Urząd Prokuratorski w Gdańsku — Die Generalstaatsanwaltschaft in Danzig,
- b) Urząd Prokuratorski w Gdańsku — Die Staatsanwaltschaft in Danzig.

W pismach do władz gdańskich należy posługiwać się niemieckim oznaczeniem władz gdańskich.

27. Senat Wolnego Miasta Gdańska wydał do części II umowy polsko-gdańskiej z dnia 24 października 1921 postanowienia wykonawcze z dn. 24 lutego 1922 ogłoszone w „Staatsanzeiger für Danzig” Nr. 24 wydanym w dniu 20 marca 1922, zaś Prezydent Sądu w Gdańsku okólnik I. 1. IV. 34 do 7917, którego punkty I, 5, 6 i II powołano w punkcie 18 przytoczonych wyżej postanowień wykonawczych jako obowiązujące dla oddania ksiąg gruntowych i publicznych rejestrów.

Powołane postanowienia są w istotnej swej treści zgodne z postanowieniami niniejszego okólnika.

Warszawa, dnia 29 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości
W. Makowski

PISMO OKÓLNE № 353/G. S./22

w sprawie

zaliczek dla funkcjonariuszów państwowych.

Do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej oraz władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w całym Państwie.

Ministerstwo Skarbu rozesało wszystkim Ministerstwom pismo okólne z dn. 19 września 1922 r. L. 2372/D. P. Wyzd. Adm. treści następującej:

„Celem przyścia z pomocą funkcjonariuszom państwowym niższych stopni przy zakupach z okazji zbliżającego się okresu zimowego, Ministerstwo Skarbu czyniąc w drodze wyjątku odstępstwo od zasad obowiązujących przy udzielaniu zaliczek na pobory służbowe cywilnym funkcjonariuszom w określonych tut. okólniku z dn. 6 kwietnia 1921 r. L. 54/D. B. (okólnik Ministerstwa Sprawiedliwości № 370/B. R./21) upoważnia Ministerstwo (Urząd) do bezzwłocznego udzielenia niższym funkcjonariuszom niższych stopni płac oraz funkcjonariuszom względnie urzędnikom państwowym od XII do VIII st. służbowego włącznie w podległym Ministerstwu (Urzędowi) resorcie zaliczek w wysokości i na warunkach poniżej przedstawionych:

1) Wyżej wymienionym funkcjonariuszom państwowym należy udzielić zaliczek 3 miesięcznych, o ile pobierają dodatek drożyzniany na rodzinę.

2) Wyżej wymienionym funkcjonariuszom państwowym samotnym, należy wypłacić tytułem zaliczek dwumiesięczne uposażenie.

3) Z wymienionych wyżej zaliczek muszą być przy ich wypłacaniu w całości potrącone ewentualnie już poprzednio udzielone zaliczki na płacę.

4) Z udzielonych w myśl powyższego zaliczek część w wysokości jednomiesięcznych poborów będzie spłaconą dopiero począwszy od kwietnia 1923 r. w 6 ratach miesięcznych, reszta zaś zaliczki, w ratach miesięcznych począwszy od najbliższego pierwszego po dniu udzielenia zaliczki, a mianowicie przy zaliczkach trzymiesięcznych część odpowiadającą poborom dwumiesięcznym w 12 ratach miesięcznych, zaś przy zaliczkach dwumiesięcznych, część odpowiadającą poborom jednomiesięcznym w 6 ratach miesięcznych.

5) Pod temi samemi warunkami zaliczki w wymiarze dwumiesięcznych poborów należy wypłacić praktykantom, o ile ukończyli już praktykę próbną przynajmniej jednoroczną.

6) Wyłączeni od otrzymania zaliczek są funkcjonariusze zawieszeni w urzędowaniu, funkcjonariusze kontraktowi i dzienni (dietarjusze) oraz ci funkcjonariusze, którym już wypowiedziano stosunek służbowy lub też co do których zamierzone jest rozwiązanie stosunku służbowego, jakkolwiek formalnie ich o tem jeszcze nie uwiadomiono.

7) Zaliczki mają być zasadniczo udzielone na prośbę interesowanych. Celem atoli przyspieszenia wypłaty zaliczek można odstąpić od żądania wnoszenia podań indywidualnych, a natomiast polecić podległym urzędowi sporządzenia wykazów ubiegających się o zaliczki, przyczem naczelnik urzędu w osobnej rubryce ma potwierdzić te wszystkie dane, od których zależnem jest prawo do otrzymania zaliczki i jej wysokość w myśl powyższych zasad. Na podstawie otrzymanych wykazów władze II instancji zarządzą w możliwie najprostszym i szybkim sposób asygnowanie zaliczek.

8) Funkcjonariusze, którzy otrzymają zaliczki na podstawie niniejszego rozporządzenia, nie mogą otrzymać ponownych zaliczek przed ich całkowitą spłatą.

9) O ile w rodzinie cywilnego funkcjonariusza jest kilka osób uprawnionych do otrzymania zaliczki w myśl powyższych zasad, ma prawo do zaliczki trzymiesięcznej tylko jeden członek rodziny, który ponadto udowodni, iż poza członkami rodziny uprawnionymi do poboru zaliczki dwumiesięcznej, ma na swem utrzymaniu takiego członka rodziny, który w myśl art. 5 ustawy o uposażeniu z dn. 13.VII.1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 429) zalicza się do grupy rodzinnej przy wymiarze dodatku drożyznianego”.

Udzielając pismo to do wiadomości wszystkich władz asygnujących Zarządów wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa, proszę o niezwłoczne sporządzenie i nadesłanie Ministerstwu Sprawiedliwości wykazu sum wypłaconych tytułem zaliczek na zasadzie powyższego zarządzenia.

Warszawa, dnia 21 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:
W. Makowski

PISMO OKÓLNE № 356/G. S./22

w przedmiocie

wprowadzenia znaczków sądowych.

Do Pana Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i do Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Wobec otrzymania z kilku stron zawiadomień, iż Kasy Skarbowe, nie mając dotąd od Głównego Urzędu Kasowego instrukcji co do przeznaczenia dostarczonych im przez tenże Urząd znaczków sądowych, odmawiają wydania tych znaczków właściwym sądom apelacyjnym i okręgowym, przesyłam odpis zarządzenia, przesłanego izbom skarbowym pod datą 7 września r. b. № GUK/4404/WAK., które niewątpliwie w chwili obecnej zostało już wszystkim kasom skarbowym zakomunikowane.

Wobec tego, powołując się na okólnik № 595/G. S./22, ponownie proszę Panów Prezesów o dołożenie wszelkich usiłowań, by znaczki sądowe były na czas dostarczone sądom pokoju i urzędowi sądowemu, tak, aby uiszczenie opłat w znaczkach było wszędzie wprowadzone w terminie 1 października r. b.

O dotrzymaniu tego terminu, względnie o zachodzących przeszkodach zechcą Panowie Prezesi złożyć mi niezwłocznie sprawozdania.

Przy tej sposobności dodatkowo wyjaśniam, że w razie otrzymania pocztą przez kasę poborową gotówki, przeznaczonej na opłatę sądową, która w myśl rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. № 46 poz. 406) podlega uiszczeniu za pomocą znaczków sądowych, Sąd obowiązany jest opłatę tę uiszczyć przez skasowanie odpowiedniej ilości znaczków, czyniąc stosowną adnotację w rubryce 6-ej księgi zawiadomień pocztowych (Dz. Urz. Min. Skarbu № 45/21, wzór № 1).

Warszawa, dnia 27 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

Załącznik do pisma okólnego
№ 356/G. S./22.

Ministerstwo Skarbu L. GUK. 4404/WAK. W sprawie uiszczania opłat sądowych w znaczkach sądowych. Odpis. Warszawa, dnia 7 września 1922 r. Do Izby Skarbowej w Warszawie.

W związku z wejściem w życie w okręgach sądów apelacyjnych warszawskiego, lubelskiego i Ziemi Wschodnich z dniem 1 października r. b. rozporządzenia p. Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 1922 r. w przedmiocie uiszczania opłat sądowych w znaczkach sądowych (Dz. Urz. P. z dn. 22/VI r. b. № 46 poz. 406) Ministerstwo Skarbu zawiadamia Izbę, że w ciągu miesiąca września r. b. Kasy Skarbowe w Warszawie, Płocku, Mławie i Włocławku otrzymają z Biura Znaków Wartościowych przy Ministerstwie Skarbu wyznaczone przez Ministerstwo Sprawiedliwości ilości znaczków sądowych w celu wydawania tychże sądom okręgowym, względnie apelacyjnym, o ile te ostatnie znajdują się w siedzibie Kasy Skarbowej, ponadto I Kasa Skarbowa w Warszawie wydawać będzie znaczki sądowe również Sądowi Najwyższemu.

Po otrzymaniu znaczków sądowych wyżej wymienione Kasy Skarbowe będą stosować analogicznie postanowienia § 115, 116 i 117 Instrukcji dla Kas Skarbowych, t. j. sprawdzać otrzymaną ilość znaczków, zapisywać je do księgi przychodu i rozchodu znaczków sądowych, wydawać je w miarę zapotrzebowań miejscowym sądom okręgowym względnie apelacyjnym, a Kasa I w Warszawie i Sądowi Najwyższemu na podstawach niżej podanych, a wreszcie sporządzać będą szczegółowe miesięczne wykazy otrzymanych, wydanych i pozostałych znaczków i odsyłać je do Izby Skarbowej.

Na księgę przychodu i rozchodu znaczków sądowych użyte być mają druki (wzór składu № 531 względnie № 35 do § 174 Instrukcji dla Kas Skarbowych), przeznaczone na księgę przychodu i rozchodu znaczków stemplowych, po uprzedniej zmianie po stronie „rozchód” obecnej nomenklatury rubryk 22, 23 i 24 na: „data i liczba zapotrzebowania sądu”. Wydawanie przez Kasy Skarbowe znaczków sądowych odbywać się będzie w sposób następujący:

Zgodnie z brzmieniem Instrukcji w przedmiocie obrotu i kontroli znaczków sądowych wydanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli i Ministerstwem Skarbu, sądy okręgowe, względnie apelacyjne, a w Warszawie i Sąd Najwyższy mają otrzymać przed dn. 1 października r. b. awans (zapas) znaczków sądowych, wynoszący 25% ogólnej ilości znaczków otrzymanych przez Kasę, na podstawie zapotrzebowania podpisanego przez Prezesa odnośnego sądu obok odcisku pieczęci urzędowej, bez pobrania należności w gotowiznie. Należność ta będzie

uiszczana w miarę sprzedaży znaczków stronom przez instytucje sądowe, za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności na konto tej Kasy, która znaczki wydała.

Sprzedaż znaczków sądowych za gotówkę, zarówno instytucjom sądowym jako też stronom jest wogóle wzbroniona (wykluczona).

Z otrzymanego pierwotnego awansu (zapasu) sądy okręgowe pozostawiają sobie do rozsprzedaży potrzebną ilość znaczków, rozdzielają resztę zapasu według uznania między podległe sądy pokoju i urzędy sądowe; sądy zaś apelacyjne i Sąd Najwyższy zatrzymują cały otrzymany awans do własnej sprzedaży.

W miarę wyczerpywania się pierwotnego awansu sądy okręgowe, względnie apelacyjne, a w Warszawie i Sąd Najwyższy uzupełniają go będą do pierwotnej wysokości w ten sposób, że do zapotrzebowania wysyłanych do Kasy dołączać będą dowody odbioru P. K. O. stwierdzające, że suma, na jaką sąd okręgowy względnie apelacyjny w Warszawie i Sąd Najwyższy żąda wydania znaczków została na konto odnośnej Kasy Skarbowej wpłacona do P. K. O.

Kasy Skarbowe, po otrzymaniu następnego zapotrzebowania, sprawdzają sam fakt wpłaty w wyciągu z konta P. K. O. i żadaną ilość znaczków wydają. Następnie w celu stwierdzenia, czy sumy wpłacone za znaczki sądowe zostały zarachowane na odpowiedni tytuł budżetowy, Kasy sprawdzają w wykazach szczegółowych (wzór № 27, względnie 28) przychodów sum budżetowych prawidłowość zarachowań i ewentualne błędy prostują, o ile wykazy szczegółowe za odnośny okres czasu nie zostały jeszcze odesłane do Izby Skarbowej, w przeciwnym razie Kasy zawiadamiają Izbę Skarbową o wysokości sum, które winny być zarachowane na odnośną pozycję budżetową.

Sumy wpłacone do P. K. O. na konto Kasy Skarbowej za sprzedane znaczki sądowe winny być zarachowywane na Dz. II § 10, p. 1 budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości. Kasy, w siedzibie których znajduje się tylko sąd okręgowy, żadnej innej ewidencji, prócz księgi przychodu i rozchodu znaczków sądowych nie prowadzą.

Kasy, w których siedzibie znajduje się oprócz sądu okręgowego także sąd apelacyjny, prowadzą w wyżej wzmiankowanej księdze 3 rachunki (konta) jeden ogólny i po jednym dla każdego sądu.

Kasa I w Warszawie prowadzi 4 rachunki (konta): jeden ogólny i po jednym dla Sądu Najwyższego, apelacyjnego i okręgowego.

Podając powyższe do wiadomości Izby, zaznacza Ministerstwo, że ze względu na to, iż wspomniane wyżej rozporządzenie p. Ministra Sprawiedliwości wchodzi w życie już z dniem 1 października i sądy bez wątpienia będą chciały jeszcze przed tym terminem zaopatrzyć się w znaczki sądowe, należy sprawę tę traktować jako nagłą i zastosować możliwe środki, aby odnośne Kasy Skarbowe były w porę dokładnie zaznajomione z treścią niniejszego rozporządzenia. Za Ministra Skarbu Podsekretarz Stanu: Markowski.

PISMO OKÓLNE № 361/G. S./22**w przedmiocie****przesyłania wykazów posiadanych kruszców.****Do wszystkich władz wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa
w całym Państwie.**

Udzielając odpis pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 6/IX 1922 r. L. 960/22 S. N. do wiadomości i powołując się na pismo okólne № 316/22, ogłoszone w № 13 Dz. Urz. z dnia 1/VII 1922 r. proszę, aby sądy i urzędy podległe sądom okręgowym w b. Kongresówce i na kresach wschodnich niezwłocznie przesyłały wykazy ewentualnie posiadanych kruszców wedle załączonego do pisma okólnego № 316 wzoru, względnie zawiadomienia o braku kruszców na ręce prezesów właściwych sądów okręgowych, sądy zaś i urzędy podległe sądom apelacyjnym w Wielkopolsce, Małopolsce oraz w województwie śląskim na ręce prezesów właściwych sądów apelacyjnych. Po stwierdzeniu otrzymania rzeczonych wykazów względnie zawiadomień o braku kruszców od wszystkich podległych urzędów Panowie Prezesi sądów okręgowych wzgl. sądów apelacyjnych zechcą bezzwłocznie nadesłać Ministerstwu odpowiednie zestawienia.

Warszawa, dnia 28 września 1922 r.

Minister Sprawiedliwości:

*W. Makowski*Załącznik do pisma okólnego
№ 361/G. S./22.

Ministerstwo Skarbu L. 960/22. S. N. Odpis. Warszawa, dnia 6 września 1922 r. W myśl art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1921 r. o Skarbie Narodowym (Dz. Ust. Nr. 94, poz. 692), Ministerstwo Skarbu zwróciło się pismem z dnia 29 maja r. b. L. 2635. Pr. do wszystkich Ministerstw i Władz Centralnych z prośbą o polecenie podległym władzom i urzędom, aby nadesłały do Komisji Skarbu Narodowego w terminie do dn. 1 sierpnia r. b., wypełnione formularze (w/g przesłanego wzoru) o posiadanych kruszczach szlachetnych, będących własnością Skarbu Państwa, bądź złożonych (niezależnie od celu) tytułem ofiar, względnie zawiadomiły Komisję, że dany urząd kruszców nie posiada.

Prolągując automatycznie termin zgłoszeń do dn. 1 b. m., Ministerstwo Skarbu stwierdziło, iż Komisja Skarbu Narodowego otrzymała w ciągu trzech miesięcy 37 wykazów posiadanych kruszców i kilkaset zawiadomień o braku kruszców, co stanowi znikomą część urzędów i instytucji w kraju.

Powyższy rezultat świadczy, że większość urzędów państwowych nie zastosowała się do prośby, wyrażonej we wspomnianem piśmie i nie rozumie należycie intencji ustawy o Skarbie Narodowym, której przewodnią myślą jest gromadzenie kruszców szlachetnych — jako podkładu przyszłej waluty polskiej.

Wobec tego stanu rzeczy Ministerstwo Skarbu zwraca się ponownie do wszystkich Ministerstw i Władz Centralnych z prośbą o wyjaśnienie podległym władzom i urzędom konieczności przesłania Komisji Skarbu Narodowego wykazów posiadanych kruszców szlachetnych, względnie zawiadomienia, że dany urząd ich nie posiada.

Dążąc do definitywnego załatwienia tej sprawy, Ministerstwo Skarbu proponuje zastosowanie zasady decentralizacji w drodze wydania urzędom i władzom II-ej instancji polecenia, by zażądały od podwładnych im organów przestania odpowiedzi na okólnik sobie bezpośrednio. Władze te, sprawdziwszy, że posiadają odpowiedzi na kwestjonariusz od wszystkich podwładnych urzędów, prześlą je Ministerstwu, jako władzom centralnym.

Otrzymany materiał Ministerstwa prześlą Komisji Skarbu Narodowego przy Ministerstwie Skarbu, Rymarska 5.

W ten sposób, zdaniem Ministerstwa, sprawa zgłoszeń posiadanych zapasów kruszców szlachetnych zostanie załatwiona wyczerpująco, bowiem władze centralne roztoczą bezpośrednią kontrolę nad wykonaniem polecenia przez podwładne im organy, a jednocześnie uzyska się tą drogą dokładną ewidencję odpowiedzi od wszystkich urzędów. Minister Skarbu: Jastrzębski.

Z A W I A D O M I E N I A :

Wykaz nieobsadzonych etatów w dniu 1 października 1922 r.
na obszarze b. Kongresówki oraz Ziemi Wschodnich.

№ porządkowy		Ilość nieobsadzonych etatów Sędz.						Notarjuszów
		Prezesów	Wiceprezesów	Sąd. Naj. wzgl. Ap. Ok.	Śledczych	Pokoju	Prokuratorów	
1	Sąd Najwyższy	1	—	3	—	—	—	1
2	" Apel. w Warszawie . . .	—	—	—	—	—	—	2
3	" " " Lublinie	—	—	—	—	—	—	—
4	" " " Wilnie	—	—	—	—	—	—	—
5	" Okręg. w Białej	—	—	—	1	—	—	—
6	" " " Białymstoku	—	—	—	1	—	—	—
7	" " " Kaliszu	—	—	—	4	—	—	1
8	" " " Łomży	—	—	1	—	—	—	1
9	" " " Łodzi	—	1	1	5	—	—	—
10	" " " Mławie	—	—	—	1	—	—	—
11	" " " Płocku	—	—	—	—	—	—	—
12	" " " Siedlcach	—	—	—	1	—	—	1 (Garwolin)
13	" " " Suwałkach	—	—	—	—	—	—	—
14	" " " Sosnowcu	—	—	—	3	—	—	1
15	" " " we Włocławku	—	—	—	—	—	—	—
16	" " " w Warszawie	—	—	—	—	—	—	—
17	" " " Kielcach	—	—	—	5	3	—	—
18	" " " Lublinie	—	—	—	1	2	—	1
19	" " " Piotrkowie	—	—	1	1	—	—	—
20	" " " Radomiu	—	—	—	3	1	—	1
21	" " " Zamościu	—	—	—	2	—	—	—
22	" " " w Wilnie	—	—	—	—	—	—	—
23	" " " Grodnie	—	—	—	2	2	—	3 (Grodno, Wołkowysk i Słonim)
24	" " " Łucku	—	—	—	8	2	—	—
25	" " " Pińsku	—	—	1	—	—	—	1 (Pińsk)
26	" " " Nowogródka	—	—	1	1	—	—	—

Wykaz nieobsadzonych etatów w okręgu sądu apelacyjnego
w Poznaniu.

№ porządkowy	NAZWA SĄDU	Ilość etatów		
		Wiceprezesów	Sędziów	Podprokuratorów
1	Sąd Apelac. w Poznaniu . . .	—	4	—
2	" Okręg. " "	1	—	—
3	" " " Bydgoszczy	1	—	—
4	" Powiat. " Poznaniu	—	1	—
5	" " " Rogoźnie	—	1	—
6	" " " Śremie	—	1	—
7	" " " Łobżenicy	—	1	—
8	" " " Wągrówcu	—	1	—
9	" " " Bojanowie	—	1	—
10	" " " Smiglu	—	1	—
11	" " " Wyrzysku	—	1	—
12	" " " Koźminie	—	1	—
13	" " " Pleszewie	—	1	—

Wykaz nieobsadzonych etatów w okręgu Sądu Apelacyjnego
w Toruniu.

№ porządkowy	NAZWA	Ilość etatów				
		Wiceprezesów	Prezes. Senatu	Dyrektorów	Sędziów	Podprokuratorów
1	Sąd Apelac. w Toruniu . . .	1	1	—	4	—
2	" Okręg. " "	1	—	—	—	—
3	" " " Starogardzie	—	—	1	—	—
4	" Powiat. " Toruniu	—	—	—	1	—
5	" " " Starogardzie	—	—	—	1	—
6	" " " Kartuzach	—	—	—	1	—
7	Prokuratura przy sądzie okr. w Toruniu	—	—	—	—	1
8	Prokuratura przy sądzie okr. w Chojnicach	—	—	—	—	1

RUCH SŁUŻBOWY.

Mianowany został. A. W zarządzie centralnym: Antoni Trzeczkowski, kontraktowy pracownik w Ministerstwie Sprawiedliwości — kancelistą w XI st. sł. od dnia 15 września 1922 r.

Zwolniona została: Zofja Ottmanowa, st. rachmistrz w Ministerstwie Sprawiedliwości — od dnia 9 września 1922 r.

Mianowani zostali: B. W sądownictwie: Bolesław Sobolewski — prokuratorem przy Sądzie Najwyższym, od dnia 1 września 1922 r.; Edmund Winczakiewicz, sędzia pokoju II okręgu w Kielcach — sędzią sądu okręgowego w Kielcach, dnia 9 września 1922 r.; Stanisław Bużycki — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Piotrkowie, dnia 4 września 1922 r.; Aleksander Chrościcki, aplikant, zastępca podprokuratora przy sądzie okręgowym w Siedlcach — podprokuratorem przy tymże sądzie, dnia 15 września 1922 r.; Antoni Orłowski — sędzią śledczym sądu okręgowego w Grodnie, dnia 15 września 1922 r.; Jan Woliński — sędzią śledczym sądu okręgowego w Białej na powiat Włodawski, dnia 6 września 1922 r.; Piotr Królikowski — sędzią śledczym w Radomsku, w okręgu sądu okręgowego w Piotrkowie, dnia 15 września 1922 r.; Kazimierz Dyakowski — sędzią pokoju nadliczbowym przy sądzie okręgowym w Mławie, dnia 15 września 1922 r.; Jerzy Fałęcki, Kazimierz Konczyński i Mojżesz Goldberg — aplikantami przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, dnia 4 września 1922 r.; Seweryn Mitkiewicz — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Wilnie z delegowaniem do pełnienia zastępczo czynności sędziego śledczego sądu okręgowego w Grodnie z siedzibą w Kosowie, dnia 6 września 1922 r.; Tadeusz Dyżewski — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Lublinie, dnia 6 września 1922 r.; Dr. Maurycy Laibach, Jerzy Szmagier, Ryszard Kurowski, Wacław Drabarek i Dr. Eugenjusz Wunsch — aplikantami przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, dnia 15 września 1922 r.; Henryk Kamiński, Stefan Sosnowski, Melchior Wańkiewicz i Jan Starek — aplikantami przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, dnia 18 września 1922 r.; Aleksander Oettinger — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Wilnie, dnia 13 września 1922 r.; Zygmunt Lidski — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Lublinie, dnia 15 września 1922 r.; Leon Siemaszko — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Wilnie, dnia 15 września 1922 r.; Bolesław Skowera — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Lublinie z delegowaniem do pełnienia zastępczo czynności sędziego śledczego sądu okręgowego w Kielcach z siedzibą w Busku, dnia 15 września 1922 r.; Stanisław Szczeniak, sekretarz sądu okręgowego w Białej — komornikiem przy tymże sądzie okręgowym, dnia 4 września 1922 r.

Przeniesieni: z urzędu: Stanisław Leszczyński, sędzia śledczy sądu okręgowego w Warszawie z siedzibą w Żyrardowie — na także stanowisko sędziego śledczego na pow. Radziwiński z siedzibą w Warszawie, od dnia 1 września 1922 r.; Maurycy Bernstein, sędzia śledczy sądu okręgowego w Warszawie — na także stanowisko sędziego śledczego na pow. Błoński z siedzibą w Żyrardowie, od dnia 1 września 1922 r.

na skutek podania: Dr. Kazimierz Mayzel, sędzia śledczy sądu okręgowego w Białej na pow. Włodawski — na także stanowisko sędziego śledczego na pow. Białski, dnia 6 września 1922 r.; Władysław Zaleski, sędzia śledczy sądu okręgowego w Białej na pow. Konstantynowski — na także stanowisko sędziego śledczego zapasowego z siedzibą w Białej, dnia 6 września 1922 r.; Konstanty Zejdlicz, sędzia śledczy sądu okręgowego w Grodnie — na także stanowisko sędziego śledczego sądu okręgowego w Łomży z siedzibą w Ostrołęce, dnia 15 września 1922 r.; Tadeusz Mo-

stowski, sędzia pokoju przy sądzie okręgowym w Lublinie — na także stanowisko sędziego pokoju w tymże okręgu z siedzibą w Puławach, dnia 15 września 1922 r.

Zwolniony na skutek podania: Ludwik Gruszkiewicz, sędzia śledczy sądu okręgowego w Mławie — dnia 6 września 1922 r.

Delegowany: Leonard Solecki, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Lublinie do pełnienia zastępczo czynności sędziego śledczego sądu okręgowego w Łucku — dnia 15 września 1922 r.

Unieważniono nominację: Dymitra Wodopjanowa — na sędziego śledczego sądu okręgowego w Łucku, dnia 13 września 1922 r.

Zmarli: Cezary Smogorzewski, sędzia sądu okręgowego w Łodzi — 28 sierpnia 1922 r.; Stefan Zabłocki, sędzia sądu pokoju III okręgu w Częstochowie — dnia 31 sierpnia 1922 r.

Mianowania: W więziennictwie: Konstanty Nasiorowski, inspektor III kl. więzienia w Grodnie — inspektorem II kl. tamże, od dnia 1/VII r. b.; Adam Maryńczak, p. o. inspektora III kl. więzienia w Sandomierzu — inspektorem III kl. tamże, od dnia 1/V r. b.; Karol Kapuściński, naczelnik więzienia w Częstochowie w charakterze inspektora II kl. — naczelnikiem więzienia w Radomiu jako inspektor I klasy, od dnia 1/VI r. b.; Antoni Jaguś, inspektor III kl. więzienia w Kaliszu — naczelnikiem więzienia w Kole, od dnia 15/VIII r. b.; Stanisław Cichecki — inspektorem III kl. więzienia w Równym, od dnia 1/VIII r. b.; Antoni Dębiński, inspektor II kl. więzienia w Sandomierzu — naczelnikiem więzienia w Mławie, w charakterze inspektora II klasy, od dnia 1/VI r. b.; Antoni Buchaltczyk, p. o. naczelnika więzienia w Nowogrodzku — w charakterze inspektora III klasy, od dnia 1/VIII r. b.; Kazimierz Majewski — inspektorem III kl. więzienia w Kaliszu, od dnia 15/VIII 1922 r.; Stanisław Bober — inspektorem II kl. więzienia w Łodzi przy ul. Targowej, od dnia 1/VII 1922 r.; Hilary Bargiel, p. o. naczelnika więzienia w Łodzi przy ul. Gdańskiej — naczelnikiem tegoż więzienia w charakterze inspektora II kl., od dnia 1/V 1922 r.; Marjan Wołagiewicz — naczelnikiem więzienia w Prużanie w charakterze inspektora III klasy, od dnia 1/V 1922 r.; Zygmunt Teodorczyk, inspektor III kl. więzienia we Włocławku — inspektorem II kl. więzienia w Łucku, od dnia 1/V 1922 r.

Przeniesienia: Jan Mazurkiewicz, naczelnik więzienia w Puławach — jako naczelnik do więzienia w Częstochowie, od dnia 1/VI 1922 r.; Mieczysław Kronowicz, naczelnik więzienia w Radomiu — jako naczelnik do więzienia w Piotrkowie, od dnia 1/VI 1922 r.; Gerontji Krzyżanowski, naczelnik więzienia w Prużanie — na inspektora III kl. do więzienia w Będzinie, od dnia 1/V 1922 r.; Jan Różański, naczelnik więzienia w Nowogrodzku na inspektora III kl. do więzienia w Janowie Lubelskim, od dnia 1/VIII 1922 r.

Zwolnienia: Wacław Komorowski, naczelnik więzienia w Łowiczu — od dnia 30/XI 1922 r.; Piotr Kamysz, naczelnik więzienia w Olkuszu — od dnia 30/XI 1922 r.; Sylwin Zygmuntowicz, naczelnik więzienia w Łodzi — od dnia 30/XI 1922 r.; Józef Dzierdziejewski, naczelnik więzienia w Oszmianie — od dnia 30/XI 1922 r.; Tadeusz Koziejewski, naczelnik więzienia w Mławie — od 30/IX 1922 r.; Ryszard Toczkowski, naczelnik więzienia w Kole — od dnia 15/8 1922 r.; Wacław Przepolewski, inspektor III kl. więzienia w Płocku — od 31/XI 1922 r.

Ruch służbowy w toruńskim okręgu apelacyjnym.

Pan Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 31 sierpnia 1922 r. zamianował Piotra Zaczka, sędziego sądu okręgowego w Starogardzie, dyrektorem sądu okręgowego w Starogardzie.

Ruch służbowy w krakowskim okręgu apelacyjnym.

Minister Sprawiedliwości postanowieniem z dnia 16 września 1922 r. zamianował sędziami powiatowymi następujących aplikantów w krakowskim okręgu apelacyjnym: Dr. Jerzego Grotowskiego dla Przeworska, Stanisława Leśniaka dla Strzyżowa.

ADWOKATURA:**W Okręgu Izby Adwokackiej w Poznaniu.**

Edward Komornicki z Poznania został zarządzeniem z dnia 24 lipca 1922 r. dopuszczony do wykonywania zawodu adwokackiego i po zaprzysiężeniu dnia dzisiejszego wpisany do listy adwokackiej tutejszego sądu apelacyjnego.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Samborze.

Wpisani na listę adwokatów:

- Dr. Izak Eisenscher z siedzibą w Żydaczowie,
- „ Jakób Gerstenfeld z siedzibą w Drohobyczu,
- „ Efroim Salomon Margulies z siedzibą w Stryku.

Przesiedlił się:

Dr. Celestyn Jan Fried, z Podhajec do Rudek.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Przemyślu.

Wpisani na listę adwokatów:

- Dr. Leopold Löwy z siedzibą w Jarosławiu,
- „ Orest Hnatyszak z siedzibą w Przemyślu,
- „ Jonasz Zeimer z siedzibą w Birczy,
- „ Berisch Knopf z siedzibą w Birczy.

Zmarł:

Dr. Jan Głęboki, adwokat w Nizankowicach, substytutem ustanowiono Dr. Oskara Moleta, adwokata w Przemyślu.